

Kljub dežju prišli vsi

Pogovor z novo vodjo čistilne akcije Očistimo Kranj – Kranj ni več usran! Teo Derguti, ki nadaljuje delo dolgoletnega vodje čistilne akcije Klemna Marklja.

stran 2

Novinar Guardian raziskoval Kranj

Kranj je obiskal Jamie Fullerton, britanski samostojni novinar, ki se pri svojem delu osredotoča na zgodbe iz sveta kulture in na nenavadne zgodbe življenja.

stran 8

kranjske novice

GG

ČASOPIS ZA MESTNO OBČINO KRANJ, APRIL 2023, ŠTEVILKA 4

Nadaljujejo sanacijo

Mestna občina Kranj bo letos nadaljevala projekt energetske sanacije objektov v njeni lasti, ki so ga začeli leta 2018. V letošnji, drugi fazi projekta bodo v okviru javno-zasebnega partnerstva s podjetjem Synco sanirali osem objektov. Vrednost projekta je okoli tri milijone evrov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Župan Mestne občine Kranj (MOK) Matjaž Rakovec je v začetku aprila z direktorjem podjetja Synco Matevžem Pongračičem podpisal pogodbo o javno-zasebnem partnerstvu, ki predvideva energetska sanacija skupno osmih objektov: Podružnične šole Mavčiče, vrtcev Čebelica, Čira Čara, Čenča in Mavčiče, Osnovne šole Simona Jenka, nekdanje trgovske šole in Kulturnega društva Brdo. Večina objektov bodo v celoti energetska sanirali – od izolacije fasade in strehe, menjave oken do zamenjave zastarelih kotlov in osvetlitve z LED-svetili. V tistih, ki so jih v preteklosti že delno prenovili, pa bodo sanirali elemente, ki jih doslej še niso (razsvetljava, obnova kotlovnice ...). Dobro polovico sredstev za okoli tri milijone evrov vreden projekt bo prispeval zasebni partner, slabo polovico pa država s kohezivskimi sredstvi. Vsa dela bodo izvedli do konca leta, glavino pa med majem in septembrom.

Na MOK poudarjajo, da si že več let prizadevajo za čim večje prihranke energije in naravnih virov, med drugim tudi z energetskimi sanacijami javnih stavb. V prvi fazi, ki so jo prek javno-zasebne-

Pogodbo o javno-zasebnem partnerstvu sta podpisala kranjski župan Matjaž Rakovec in direktor Synca Matevž Pongračič. Ob njima stojita podžupan Janez Černe in podžupanja Manja Zorko. / FOTO: MOK

ga partnerstva izvedli v obdobju 2018–2019, so celovito energetska prenova izvedli v desetih, delno pa v dvanajstih objektih. Skupna ogrevana površina prenovljenih objektov je 68.450 m², skupni zajamčeni letni prihranek toplotne in električne energije znaša 2.473.000 kWh, zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov pa v višini 1321 ton letno. Vrednost celotne investicije je bila slabih 6,4 milijona evrov, pri čemer je zasebni partner prispeval 3,2 milijona evrov, MOK je prek

projekta Elena pridobila 2,25 milijona evrov evropskih sredstev in do polne vrednosti dodala še 0,9 milijona evrov.

Pr pripravljajo pa že tretjo fazo, ki bo vključevala energetska sanacija dvajsetih objektov, ki jo bodo izvedli predvidoma v letih 2024 in 2025. Načrtujejo, da bodo v energetsko prenovljenih objektih večinoma uredili ogrevanje s toplotnimi črpalkami. Vrednost investicije bo pet milijonov evrov.

MOK poleg tega namerava prihodnje leto postaviti od

deset do petnajst sončnih elektrarn na strehe objektov v svoji lasti, pripravljajo se tudi na prenovaljinskega ogrevanja na Planini in v krajevni skupnosti Vodovodni stolp ter izgradnjo daljinskega sistema ogrevanja in hlajenja na obnovljive vire energije za del Zlatega polja, in sicer za objekte, kot so zdravstveni dom, Osnovna šola Franceta Prešerna, Severna vrata, nov dom upokojencev ... Sistemi ogrevanja bodo vključevali toplotne črpalke, fotovoltaične elektrarne in mogoče tudi biomaso.

Prenovili del kletnih prostorov

Tehnična služba Zdravstvenega doma Kranj ima nove prostore. »Ne le lepi, predvsem so uporabni,« je poudarila direktorica zdravstvenega doma Lilijana Gantar Žura.

KLARA MRAK

Kranj – V Zdravstvenem domu Kranj so pred kratkim odprli del prenovljenih kletnih prostorov. Njihova prenova je trajala približno tri mesece. Direktorica Lilijana Gantar Žura je vesela, da so nove prostore dobili sodelavci v tehnični službi in za po-

moč bolnikom ter da so se z ureditvijo dodatnega prostora vsi informatiki združili v istih prostorih. Preuredili so tudi prostor za čistilke, ki so po prenovi ločene od tehnične službe. Od zdaj je tu prostor za arhiv zobozdravstva, ločena skladišča za računalniški ter čistilni material.

► 2. stran

Nove prostore so dobile tudi čistilke. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

OBČINSKE NOVICE

Polnilnice za e-buse

V Kranj so prispeli prvi e-avtobusi, ki bodo vozili v mestnem prometu. Mestna občina Kranj zanje že postavlja polnilnice.

stran 4

OBČINSKE NOVICE

Oddajte predloge za boljši kraj

Mestna občina Kranj občane vabi k oddaji projektnih predlogov za participativni proračun za leto 2024. Oddati jih bo možno do 30. junija.

stran 5

KULTURA

Pomembne najdbe

Na območju bodočega Parka slovenske himne so potekala arheološka izkopavanja. Med drugim so odkrili deset žarnih grobov iz starejše železne dobe.

stran 10

ŠPORT

Skakalec pred svojim prvim koncertom

Smučarski skakalec Žiga Jelar se po koncu sezone v smučarskih skokih pripravlja na svoj prvi koncert.

stran 12

Spoštovane občanke, spoštovani občani, želimo lepe praznike, ko obeležujemo dan upora proti okupatorju in 1. maj, praznik dela.

Naj bodo priložnost za prijateljsko druženje in oddih v naravi.

Matjaž Rakovec, župan

MESTNA OBČINA KRANJ

OBČINSKE NOVICE

Nove cene komunale

Osrednja točka aprilske redne seje kranjskega mestnega sveta je bila potrditev novih cen komunalnih storitev. Predstavili so jim tudi projekt drugega tira na železniški progi Ljubljana–Kranj.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjske mestne svetnice in svetniki so na aprilski redni seji potrdili nove cene grobnin, storitev dežurne pogrebne službe, odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov.

Cene grobnin se bodo z obračunom v septembru povišale za 21 odstotkov, storitev 24-urne pogrebne službe pa s 1. majem za deset odstotkov. Direktor Komunale Kranj Matjaž Berčon je pojasnil, da obstoječe cene ne pokrivajo več vseh stroškov, ki so se v zadnjem obdobju povečali. Grobnine, s katerimi se krijejo stroški rednega vzdrževanja obeh pokopališč, na katerih je trenutno v najemu 6.666 grobov, se trenutno zaračunavajo po cenah, ki veljajo od 1. januarja 2014. Po novem bo najem enojnega groba stal 32,78 evra, dvojnega groba 59,66 evra in žarnega groba 29,18 evra (vse cene z vključenim DDV).

Iva Bajca (SDS) je zanimalo, koliko najemnikov je v zadnjem času prekinilo najem groba. »Trend vračanja grobov je prisoten, precej je ukinitelj dvojnih grobov. Seveda je s tem tudi manjši pritisk na Mestno občino Kranj, ki bi sicer morala hitreje zagotoviti nova zemljišča. Tako pa bodo zahvaljujoč vračanju grobov razpoložljivi grobovi dlje časa zdržali,« je odgovoril Berčon.

Cene 24-urne dežurne pogrebne službe se niso spremenile od decembra 2018, tokratna podražitev pa je potrebna predvsem zaradi predvidenega povišanja neposrednih stroškov dela. »Delo v pogrebni službi ni običajno, je delo v izjemnih okoliščinah, gre za pietetno delo, za kulturno poslanstvo in pomembno socialno poslanstvo. Poklic ni privlačen, lani smo se kar potrudili, da smo obstoječo ekipo s pravimi plači ohranili, uspelo nam je pridobiti celo dva mlajša sodelavca,« je povedal Berčon. Storitve 24-urne dežurne pogrebne službe sicer obsega prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca, to je Komunale Kranj, vključno z njihovo uporabo. Cena je enaka za vse pokojnike ne glede na oddaljenost od hladilnih prostorov izvajalca javne službe, po novem pa bo znašala 218,35 evra brez DDV.

Dražji predvsem odpadki

Tudi cene storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov se niso spreminjale že več let, natančneje od

Kranjski svetnice in svetniki so na aprilski seji potrdili nove cene komunalnih storitev.

/ FOTO: SIMON ŠUBIC

leta 2017, Komunala Kranj pa pri izvajanju te gospodarske javne službe kljub ukrepom racionalizacije beleži kar 604 tisoč evrov izgube v letu 2022, je glavni razlog za dvig cen predstavil Berčon. Cene zbiranja mešanih komunalnih odpadkov se višajo za 41 odstotkov, za zbiranje bioloških odpadkov pa za 77 odstotkov, saj so se cene prevzema bioloških odpadkov v zadnjem letu skoraj potrojile. Zaradi izgube se bo v obdobju enega leta izvajal cenovni poračun, kar bo za uporabnike pomenilo še dodatno povišanje, nekoliko pa ga bo ublažil količinski poračun za odpadke. Pri izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode pa komunalno podjetje beleži pozitiven rezultat, zato se bodo cene celo nekoliko znižale, razen za uporabnike, ki imajo greznice ali male komunalne čistilne naprave, za katere so potrdili višje cene. Glavni razlog je v poenotenju cen omrežnine. »Delo v pogrebni službi ni običajno, je delo v izjemnih okoliščinah, gre za pietetno delo, za kulturno poslanstvo in pomembno socialno poslanstvo. Poklic ni privlačen, lani smo se kar potrudili, da smo obstoječo ekipo s pravimi plači ohranili, uspelo nam je pridobiti celo dva mlajša sodelavca,« je povedal Berčon. Storitve 24-urne dežurne pogrebne službe sicer obsega prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca, to je Komunale Kranj, vključno z njihovo uporabo. Cena je enaka za vse pokojnike ne glede na oddaljenost od hladilnih prostorov izvajalca javne službe, po novem pa bo znašala 218,35 evra brez DDV.

Cene komunalnih storitev se bodo tako v povprečju povišale za 13,6 odstotka. Za povprečno štiričlansko gospodinjstvo, ki porabi 16 kubičnih metrov vode na mesec, je priključeno na javno kanalizacijo ter ima zabojnika za mešane in biološke odpadkov, je trenutni znesek na položnici 61,02 evra. Od 1. julija do 31. decembra bo ta znašal 70,76 evra, po preteku šestmesečnega količinskega poročila pri odpadkih, tj. od 1. januarja do 30. junija 2024, se bo dvignil na 74,83 evra, od 1. julija 2024 pa bo znašal 69,30 evra. Za povprečno gospodinjstvo, ki ima greznico, je trenutni znesek na položnici 50,24 evra, od 1. julija do konca leta se povišal na 68,14 evra,

v prvi polovici leta 2024 bo znašal 72,21 evra, od 1. julija 2024 pa 65,46 evra. Izdatki na položnici za povprečno gospodinjstvo, ki ima malo komunalno čistilno napravo, bodo za 7,61 evra nižji kot za gospodinjstva, ki imajo greznice, in sicer zaradi nižje okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadne vode.

Zoran Stevanović (Resni.ca) je izrazil bojazen, da bodo uporabniki zaradi občutne podražitve zbiranja bioloških odpadkov te začeli metati v zabojnike z mešanimi odpadki ali celo za embalažo. Nina Šmid (GS) je opozorila, da se na ekoloških otokih, odkar so odstranili zabojnike za embalažo, redno pojavlja nesnaga, zato je pozvala Komunalo Kranj, naj stori nekaj v tej smeri. Tomaž Ogris (PLS) je poudaril, da je potrjevanje take podražitve grenko, zato je pozval k optimizaciji pobiranja odpadkov.

Saša Kristan (SDS) je dejala, da je proti takim podražitvam, in predlagala, naj breme podražitve vsaj delno prevzame občina ali pa Komunala Kranj iz 200 tisoč evrov lanskega dobička. Prav tako jo je zanimalo, kaj se dogaja v zvezi s promotorskim pismom Saubermacherja. Berčon je odgovoril, da ponudbo Saubermacherja pregledujejo, do zdaj pa ni bilo nobenih srečanj ali pogajanj na to temo. Ko bo znana odločitev (sestane županov na to temo je bil v ponedeljek, op. p.), pa bodo mestni svetniki prvi, ki bodo z njo seznanjeni, ki bodo o morebitnih spremembah tudi odločili.

Tudi Sandra Gazinkovska (GS) je dejala, da take podražitve ne morejo sprejeti, ker da so vedno »kaznovani« tisti, ki se držijo pravil, ki ločujejo odpadke. Ano Černe (le-vica) pa je zanimalo, ali razmišljajo o uvedbi subven-

cij za socialno ranljive skupine ljudi, kot so upokojeanci in mlajše družine. Irena Dolenc (NSi) se je zavzela, da bi morala združenja občin resno začeti obravnavati problematiko odpadkov in višanja cen prevzema, sicer bo smetarski lobi še naprej delal po svoje. Zaveda se, da je podražitev utemeljena, a se tudi zaveda, da je ta za marsikoga velika obremenitev. Kot je dejala, ni prav, da se breme podražitve prevladi na občane, ker država ne naredi reda na tem področju, zato poziva župane, da oni ukrepajo.

Janez Černe (SD) je predlagal mestnemu svetu, da bi pri storitvah, kjer so izračuni predpisani s strani vlade, podeli pravico potrjevanja cen županu, saj je prav ta na koncu vedno kriv za takšne podražitve. Po njegovem mnenju bi sicer morala te cene potrjevati vlada. Bojan Homan (SDS) je ob dejstvu, da svetniki Gibanja Svoboda nočejo podpreti dviga cen za odpadke, predlagal, da poslanci njihove stranke, ki je daleč največja v državnem zboru, dosežejo nujne spremembe na področju odpadkov.

Tudi o drugem tiru

Mestni svetniki so se med drugim na zadnji seji seznanili tudi s projektom izgradnje drugega tira železniške proge na relaciji Ljubljana–Kranj. Večina razpravljajočih je za odsek na jugu Kranja podprla različico trase, ki bi v predoru potekala pod Ljubljansko cesto do železniške postaje. Sprejeli so sklep, da mestni svet podpira čimprejšnjo izgradnjo drugega tira, vzpostavitev novega skupnega potniškega terminala z nadhodom do Stražišča, izgradnjo novih postajališč s parkirišči P+R, ureditev hodnika za pešce in kolesarje na mostu čez Savo do Struževega ter rekonstrukcijo podvoza pod železnico na Gorenji Savi.

Z drugim tirom do boljših povezav

Načrtovana nadgradnja železniške infrastrukture na območju Kranja, še posebno na območju Orehka, ki je v domeni države, je v zadnjem času razburila številne občane. Prepričan sem, da se bo za vstop v Kranj oziroma za odsek Orehek–Drulovka poiskala ustrezna različica, ki bo po analizi ugotovljena kot najprimernejša v prostoru. Vsi skupaj bi seveda zelo močno obžalovali, če bi bilo zaradi projekta treba podreti kakršnekoli objekte, še posebno stanovanjske. Vseeno pa se moramo zavedati, da bi bili vsi ti lastniki upravičeni do relativno visokih odškodnin in do ustreznih nadomestnih zemljišč.

Kljub temu moramo vedeti, da je projekt drugega tira izjemnega pomena – ne le za državo, temveč tudi za celo-

zniškem mostu čez Savo do Struževega vzpostavljena tudi nova povezava za pešce in kolesarje. 5. Prav tako pa bo vzpostavljena tudi nova železniška postaja Struževo s parkiriščem. Nova proga bo omogočila hitrost vožnje vlakov do 160 km/h, kar konkretno pomeni zgolj 20 minut potovanja do središča Ljubljane.

S projektom drugega tira ne bodo pridobili le občani Kranja, ampak tudi krajani Orehka. Obstoječe trase na Orehku najverjetneje ne bo več, nova pa bo predvidoma vkopana v zemljo, kar bi na Orehku bistveno zmanjšalo obremenitev s hrupom. S tem bodo na boljšem številni lastniki stavb, ki so zdaj ob železniški progi. Na opuščeni trasi bo kolesarska povezava, ki bo povezala Ore-

Kljub temu moramo vedeti, da je projekt drugega tira izjemnega pomena – ne le za državo, temveč tudi za celotno Mestno občino Kranj (MOK). V okviru izgradnje se načrtujejo številne dolgoročne strateške rešitve, ki jih v MOK pozdravljamo in smo si jih v Kranju želeli več kot trideset let.

tno Mestno občino Kranj (MOK). V okviru izgradnje se načrtujejo številne dolgoročne strateške rešitve, ki jih v MOK pozdravljamo in smo si jih v Kranju želeli več kot trideset let. Prav zato je tudi Mestni svet MOK na aprilski seji soglasno sprejel sklep, da podpira njegovo čimprejšnjo izgradnjo. Zadovoljen sem, da smo za javno dobro Kranja zmogli preseči strankarske delitve in smo projekt objektivno podprli.

Najpomembnejše pridobitve za MOK bodo: 1. Popolna prenova centralne železniške postaje z glavnim avtobusnim postajališčem, s čimer bo Kranj pridobil potreben najmodernejši centralni potniški terminal v Sloveniji, ki bo imel tudi večji P+R, podhod pod tiri in nadhod, ki bo povezoval postajo s Stražiščem in srednjeročno tudi stari Kranj čez kanjon reke Save. 2. Železniška postaja na območju sprejete variante trase drugega tira na jugu Kranja. 3. Končno bo popolnoma rekonstruiran podhod pod železnico proti Besnici in Stražišču. 4. Ob železnici bo po rekonstruiranem žele-

hek tako z Zarico kot s kolesarko potjo čez Sorško polje do občine Škofja Loka. Glede na navedeno verjamem, da bodo občani oziroma krajani spoznali vse prednosti tega projekta. Kranju se obetajo tektonske spremembe, na katere smo čakali desetletja. Nova poslovna cona v Hrastju, nov javni dom za starostnike, tisoč stanovanj, nova hitra, dvotirna povezava s prestolnico, nov centralni potniški terminal in še več. Veliko pomembnejše pa je doseči ogljično nevtralnost do leta 2030.

Ker ta zapis pišem ravno na 40. obletnico smrti enega največjih alpinistov pri nas, Kranjčana Nejca Zaplotnika, na katerega smo v Kranju izjemno ponosni in vsak dan živi z nami naprej, mi dovolite, da ga sklenem z njegovo meni najljubšo mislijo, ki ima izjemno globok pomen: »Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.«

Se vidimo!

Matjaž Rakovec,
vaš župan

OBČINSKE NOVICE

Gorenjska.bike z 59 postajami

Uporabnikom sistema Gorenjska.bike je na 59 postajah na voljo 351 koles.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjska.bike je prvi regijski sistem izposoje v Sloveniji, ki uporabnikom omogoča izposajo in vračilo koles z enim uporabniškim imenom kjerkoli v regiji. Do danes se mu je pridružilo osem občin – poleg Kranja s sistemom izposoje koles

škem terminalu oz. kiosku sledi preprostim navodilom v slovenskem ali angleškem jeziku. Izposajo pa lahko še enostavneje opravi z aplikacijo mobiln.si. Prva pomoč pri registraciji v sistem in uporabi koles je ogled kratkega videa na Youtubeu (Kolesarska veriga na podeželju - izposoja koles), pomoč pa

V MOK je trenutno 29 postajališč sistema KRskolesom in obenem tudi Gorenjska.bike. / FOTO: MOK

KRsKOLESOM še Jesenice (JeseNICE Bikes), Radovljica, Tržič, Naklo, Cerklje na Gorenjskem, Škofja Loka (eKOLOka) in Bled. V sistemu je danes za izposajo na voljo 351 koles (dobrih 40 odstotkov koles je električnih) na 59 postajališčih, polovica njih je v Kranju.

Sistem izposoje in uporaba koles sta preprosta, prvo registracijo uporabnik najenostavneje opravi na spletni strani www.gorenjska.bike, kjer izbere paket, ki mu najbolj ustreza, in območje, kjer bo prevoženih največ kilometrov. Naslednji korak sledi na postaji, kjer uporabnik izbere kolo, ki si ga želi izposoditi, in na računalni-

nudijo tudi v Centru trajnostne mobilnosti Kranj na Planini, občinskih upravah in turističnoinformativnih centrih.

Cene paketov so ugodne. Letni paket za izposajo tako navadnega kot električnega kolesa stane 25 evrov, mesečni paket stane 10 evrov, tridnevni pa 3 evre. Posamezni lokalni sistemi imajo še svojo, lokalno ponudbo. Po nakupu paketa lahko uporabnik pristopi k uporabi, ki je možna vse dni v tednu z upoštevanjem časovne omejitve v trajanju 840 minut oz. 14 ur na teden. Uporabniki storitev sistema so lahko vse fizične osebe, starejše od 14 let.

Polnilnice za e-buse

V Kranj so že prispeli prvi od osmih e-avtobusov, ki bodo vozili v mestnem potniškem prometu. Mestna občina Kranj je zato s podjetjem Riko sklenila pogodbo za postavitev polnilnic.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V kranjski mestni potniški promet so pred dnevi vključili štiri električne avtobuse, do konca leta bodo še dodatne štiri, Mestna občina Kranj (MOK) pa bo zanje vzpostavila tudi e-polnilnice. Župan Matjaž Rakovec je zato pred kratkim z direktorjem podjetja Riko Janezom Škrabcem podpisal pogodbo za postavitev osmih polnilnih mest na treh lokacijah. Projekt je skupaj s postavitvijo hranilnika električne energije na Zarici vreden približno 960 tisoč evrov in bo v celoti financiran s sredstvi iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Na MOK pravijo, da bo uvedba okoljsko čistih vozil v mestni potniški promet nov pomemben korak projekta e-mobilnosti, v okviru katerega bodo v prihodnjih letih zamenjali celoten vozni park zavodov, uprave in javnega podjetja, zgradili mrežo javnih električnih polnilnic, na strehe javnih objektov pa namestili sončne elektrarne in hranilnike električne energije.

Nakup osmih e-avtobusov za mestni promet je občina lani izvedla pretežno s sredstvi Eko sklada. Štirje so pred kratkim že prispeli v Kranj, v bližini podjetja Arriva, ki je

Prve štiri polnilnice so postavili pri podjetju Arriva. / FOTO: SIMON ŠUBIC

koncesionar za izvajanje mestnega prometa v MOK, pa so zato že namestili štiri hitre polnilnice. Do jeseni bodo vzpostavili še dodatne štiri polnilnice, in sicer na Zarici in ob Savski cesti pri Sotočju. Na Zarici bodo namestili tudi hranilnik električne energije kapacitete 412 kWh za nemoteno polnjenje v primeru izpada električnega omrežja in bo povezan s sončno elektrarno. Električne polnilnice bodo omogočale polnjenje avtobusov z močjo do 180 kW.

»V kombinaciji z uvajanjem digitalizacije postajamo čedalje bolj zeleno, trajnostno mobilno in pametno mesto, k čemur smo tudi zavezani kot eno od mest, vključenih v projekt Misija EU 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest do leta 2030. Naslednji korak je oblikovanje celovitega načrta za podnebno nevtralnost na vseh področjih – od energetike do toplotne izolacije stavb, ravnanja z odpadki do prometne preobrazbe –, vključujoč investicijske načrte,«

je ob podpisu pogodbe povedal župan Rakovec.

»Z znanjem in izkušnjami pospešujemo elektrifikacijo cestnega prometa tudi v Kranju. Skupaj s partnerskim podjetjem MEGA M bomo postavili hitre ultra polnilnice, ki bodo namenjene hitremu polnjenju električnih mestnih avtobusov, možno pa bo polniti tudi električna osebna vozila. Ob tem bomo zgradili še novo elektro infrastrukturo in uredili postajališča avtobusov,« so sporočili iz podjetja Riko.

Sedem novih pitnikov

V Kranju so odslej pitniki občanom na voljo na dvanajstih lokacijah. Te so objavljene tudi na občinskem spletnem portalu za prostorske zadeve.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na območju Mestne občine Kranj so po novem pitniki postavljeni na dvanajstih lokacijah. Ta mesec je namreč Mestna občina Kranj postavila sedem novih na lokacijah Športni park Golnik, pot na Kosorep, Trg Rivoli, Center trajnostne mobilnosti, otroški igrišči Krtek in Savica Stražišče ter Park La Ciotat, v preteklosti pa so bili že postavljeni v Pasjem parku Zlato polje, na Brdu, v Predosljah, na Slovenskem trgu in Pungertu.

Okvirni čas uporabe pitnikov je od aprila do novembra. Vse lokacije pitnikov so vidne tudi na spletnem portalu za prostorske zadeve, ki ima po novem poseben zavihek za pitnike, kjer s klikom na posamezno lokacijo dobite opis lokacije in fotografijo pitnika.

»Novi pitniki so izdelani iz brušenega betona iz prodca, nanje je nameščen kovani

Novi pitnik pri poti na Kosorep / FOTO: MOK

grb Mestne občine Kranj. Oblika je trikotna in simbolizira vzpetine, ki obdajajo Kranj. Prodec pa simbolizira konglomeratni pomol, na katerem leži mesto Kranj. Pitniki so oblikovani tako, da v spodnjem delu omogočajo uporabo tudi hišnim ljubljencem,« so pojasnili na MOK.

Mestna občina Kranj se je pridobitvijo certifikata Voda iz pipe zavezala tudi k spodbujanju širše javnosti k uživanju vode iz pipe, kar je bolj zdravo in okolju prijaznejše kot pitje pakirane vode in druge pijače. Voda iz pipe je tudi cenovno ugodnejša od ustekleničene. Poleg tega je pitna voda v Kra-

nju kakovostna, poudarjajo na MOK. Tudi vsi kranjski pitniki se napajajo iz vodovodnega omrežja.

V Mestni občini Kranj sta sicer certifikat Voda iz pipe med prvimi pridobila tudi javno podjetje Komunala Kranj in Osnovna šola Simona Jenka, nedavno pa tudi Zavod za turizem in kulturo Kranj.

GORENJSKI GLAS V VSAK DOM NA GORENJSKEM

14 dni brezplačnega časopisa

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Podatke za dostavo pošljite na narocnine@g-glas.si ali pokličite 051/682 217. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in predstavili pogoje za naročnino.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik. Prav tako ne morejo sodelovati tisti, ki so obdobje brezplačne naročnine v zadnjem letu že izkoristili.

Gorenjski Glas
www.gorenjski-glas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

OBČINSKE NOVICE

Oddajte predloge za boljši kraj

Mestna občina Kranj občane že tretjič vabi k oddaji projektnih predlogov za participativni proračun, in sicer za leto 2024. Oddati jih bo možno med 3. majem in 30. junijem 2023.

MAJA ŠAVS

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) bo tudi v letu 2024 za projekte participativnega proračuna posamezni krajevni skupnosti (KS) namenila do 24.000 evrov, skupna višina sredstev za 26 krajevnih skupnosti pa je 625.000 evrov. »Že tretjič občanke in občane vabimo, da s predlogi uresničite projekte, ki sicer terjajo manjša sredstva, a pripomorejo k izboljšanju življenja v krajevni skupnosti, uresničijo dolgotrajne želje, podprejo ustvarjalnost in inovativnost. Samo skupaj z vami lahko izvajamo participativni proračun, saj potrebe svojega okolja najbolj poznate. Z neposrednim odločanjem o porabi sredstev, namenjenih za vaš kraj, imate odlično priložnost za aktivno sodelovanje pri razvoju. Za leti 2022 in 2023 smo prejeli skupno kar 191 predlogov projektov, primernih za izvedbo. Pozdravljamo, da vidite in predlagate, kaj je treba narediti za dobro vašega domačega okolja, in upamo, da se boste tudi tokrat odzvali tako zavzeto in oddali predloge za nove projekte,« je povedal župan MOK Matjaž Rakovec.

Časovnica participativnega proračuna 2024

Med 3. majem in 30. junijem 2023 do polnoči bo potekalo zbiranje predlogov projektov, za katere bi želeli, da se umestijo v participativni proračun 2024. V tem času bodo v MOK znova izvedli tudi delavnice, na katerih bodo udeležencem praktično predstavili namen participativnega proračuna in postopek sodelovanja. Delavnice bosta:

– 10. maja 2023 na Mestni občini Kranj ob 17. uri in
– 19. junija 2023 na Mestni občini Kranj ob 18. uri.

Na spletni strani www.predlagaj.kranj.si bo objavljen tudi posnetek za vse tiste, ki se jim delavnice v živo ne bo uspelo udeležiti. Prav tako se v času zbiranja predlogov med 3. majem in 30. junijem lahko obrnete na ks.kranj@kranj.si ali 04 237 3253, kjer vam bodo v času uradnih ur pomagali pri izpolnjevanju obrazca in snovanju idej ter odgovorili na vprašanja.

Po zaključku oddaje predlogov sledi izbor za glasovanje, ki ga opravi Komisija za participativni proračun. Glasovanje bo potekalo med 1. in 10. oktobrom 2023, ura-

dni rezultati pa bodo znani od 12. oktobra naprej.

Kako oddate predlog projekta

Sodelujejo lahko vsi občani, ki bodo do dne oddaje projektnega predloga dopolnili 16 let in imajo v Mestni občini Kranj stalno prebivališče. Podatki o projektu se vnesejo v obrazec na spletni strani predlagaj.kranj.si. Predlog je možno oddati tudi po e-pošti krpredlagaj@kranj.si ali po klasični pošti na naslov Mestna občina Kranj (Slovenski

trg 1, 4000 Kranj) s pripisom »Za participativni proračun (ne odpiraj)« ali osebno v glavni pisarni MOK (Slovenski trg 1, 4000 Kranj) v času uradnih ur. Vse oddane predloge bo nato pregledala komisija, ki bo preverila, ali je predlog izvedljiv, skladen z zakonodajo, v pristojnosti občine, finančno ovrednoten med 2.500 in 24.000 evri z DDV-jem in ali ustreza drugim predpisanim pogojem za uvrstitev v participativni proračun.

Kotiček KrPovej

Vprašanje: Oznake prepovedana smer

Prosim, če pri enosmerni ulici pri Globusu naredite velike talne označbe enosmerna ulica, saj vsakodnevno opažamo domače in tuje goste, ki vozijo v napačno smer. Kmalu bo prišlo do nesreče na prehodu za pešce.

Odgovor mestne uprave

Ustrezno signalizacijo smo že naročili in jo bomo namestili takoj, ko bo izdelana.

Vprašanje: Sanacija razpok – Voge, Britof

Zanima me, kdaj v letošnjem letu nameravate sanirati razpoke oz. rege v asfaltu po naselju Voge? Na ta problem opozarjam že dve leti. Po vsaki zimi je namreč škoda na infrastrukturi vse večja.

Odgovor mestne uprave

V Komunali Kranj so odgovorili, da zalivanje razpok načrtujejo v letošnjem letu, vendar pa terminsko težko opredelijo izvedbo, ker je to odvisno od prostih terminov izvajalcev.

Vprašanje: Polnilnice pri stadionu Triglav Kranj

Pred stadionom Triglav so nameščene polnilnice za električna vozila, ki ne delujejo. Zakaj polnilnice ne delujejo?

Odgovor mestne uprave

Za več dni v aprilu je bilo na navedeni lokaciji zabeleženih več uspešno izvedenih sej polnjenja električnih vozil. Potrebovali bi več podatkov, da bi lahko preverili, kdaj in zakaj naj bi do napake pri polnjenju prišlo. Uporabnikom je sicer na voljo klicni center 24/7 na številki 051 754 407 (telefonska številka je na voljo v aplikaciji in navedena na informativni tabli na samih lokacijah), kjer lahko takoj preverijo, zakaj se polnjenje ni začelo, in uporabnikom za uspešno izvedbo polnjenja tudi nudijo ustrezno podporo.

Vprašanje: Mesto za t. i. car sharing v Stražišču

Predlagam, da se v Stražišču uredita dve parkirišči za car sharing.

Odgovor mestne uprave

Parkirišče za car sharing v bližini Stražišča je na Laburah. Vaš predlog bomo sicer skupaj z našim izposojevalcem preučili, vendar pa to v bližnji prihodnosti najverjetneje ne bo izvedljivo, ker v Stražišču trenutno ni električnih polnilnic.

Vprašanje: Oderuške kazni v Kranju

Prejšnjo sredo nas je Mestna občina Kranj (oziroma njeni redarji) spravila v zelo slabo voljo. V dvorani na Planini je bila zanimiva, kvalitetna in dobro obiskana odbojarska tekma, zelo pomembna za kranjski klub Triglav. Seveda so vaši redarji takoj zaznali priložnost za polnjenje blagajne. Podelili so cel kup kazni za napačno parkiranje (menda se to ni zgodilo prvič, enako je bilo na eni od hokejskih tekem). A to še ni vse. Za parkiranje na zeleni površini, za kar policija in Mestna občina Ljubljana izdajata kazni v višini 40 evrov, kranjski redarji zahtevajo kar 300 evrov, torej kot bi drveli skozi naselje ali vozili pijani. Kako je to mogoče?

Odgovor mestne uprave

Medobčinsko redarstvo opravlja delo po veljavnem odloku, ki ga (med drugim tudi glede višine globe) potrjujejo mestni svetniki. Na dan in na lokaciji, ki jo omenjate, so tako redarji izrekli nekaj obvestil o prekršku zaradi nepravilnega parkiranja. Seveda je mogoče pravilno parkirati tudi na površinah oziroma parkiriščih v okolici dvorane (če je parkirišče pred dvorano zapolnjeno), prav tako je mogoče do dvorane priti peš, uporabiti sistem za izposajo koles KRKOLE-SOM ali mestni avtobus.

Obisk kitajske delegacije

Delegacija iz kitajskega mesta Džangdžjakov je Kranj obiskala prvič po sklenitvi pobratenja med mestoma. Vodil jo je podžupan Liu Haifeng.

MOJCA FINC

Kranj – Mestna občina Kranj je gostila šestčlansko delegacijo iz pobratenega kitajskega mesta Džangdžjakov. To je bil prvi

obisk delegacije iz tega 4,7-milijonskega mesta na evropskih tleh po pandemiji covid-19. Predstavniki obeh občin so se srečali prvič po pobratenju, ki sta ga izvedli na daljavo med

pandemijo decembra 2021. Kitajska delegacija, ki jo je vodil podžupan Džangdžjakov Liu Haifeng, je med obiskom Kranja izvedla več o delovanju obeh kranjskih gimnazij, in sicer Kon-

fucijeve učilnice na Gimnaziji Kranj in Gimnazije Franceta Prešerna. Med drugim se je podrobneje seznanila še z delovanjem Kovačnice – podjetniškega inkubatorja Kranj, kjer so se jim predstavili tudi mladi podjetniki s svojimi izdelki, in Centra trajnostne mobilnosti ter Informacijskega centra SOS proteus, Kranj pa so si ogledali tudi s Sv. Jošta. Džangdžjakov je mesto, ki je gostilo zadnje zimske olimpijske igre (Peking 2022). Na teh je med 40 slovenskimi športniki četrtina predstavljala kranjske športne klube. Med dobitnike kolajna sta se v Džangdžjakovu vpisala tudi Peter Prevc in Cene Prevc, člana Smučarskega kluba Triglav Kranj, priskakala pa sta si jih v skakalnem centru, pri gradnji katerega je sodelovalo kranjsko podjetje Mana Original.

Predstavniki Kranja in Džangdžjakova so se srečali prvič po pobratenju decembra 2021.

/ Foto: MOK

Določili lokacije za ustvarjanje grafitov

SIMON ŠUBIC

Kranj – Mestna občina Kranj (MOK) je s predstavniki grafitarjev, Komunale Kranj, delovne skupine MOK in s podporo krajevnih skupnosti določila pogoje in lokacije, na katerih so dovoljene ulične poslikave. Gre za lokacije oziroma objekte v lasti MOK oziroma s pisnim dovoljenjem lastnika objekta. Lokacije niso sporne z vidika cestne varnosti in prostorskega planiranja, kot zelene in ustrezne so jih predlagali predstavniki grafitarjev, ne nahajajo pa se – z redkimi izjemami – v starem mestnem jedru. Grafitar bo

moral predložiti idejno zasnovo poslikave, želeno lokacijo, oceniti čas izdelave in trajanje poslikave, o ustreznosti bo nato presojala komisija za umestitev poslikav v urbano središče Kranj in v primeru pozitivne odločitve izdala soglasje. Nadzor nad izvajanjem poslikave bo izvajalo medobčinsko redarstvo. Seznam lokacij s fotografijami, kakšni so pogoji za pridobitev soglasja ter ostale informacije so dostopne na spletni strani MOK. Občina bo v prihodnje poskušala zagotoviti tudi sredstva za odstranjevanje neprimernih grafitov po mestu.

OBČINSKE NOVICE

Poskrbeli za živali

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zavetišče za zapuščene živali Ljubljana, ki na območju Mestne občine Kranj izvaja javno službo za zagotavljanje zavetišč za zapuščene živali, je lani poskrbelo za prevoz oziroma oskrbo 15 psov in 204 mačk. Za oskrbo zapuščenih živali je občina plačala 55.148 evrov, kar je 81,4 odstotka planiranih proračunskih sredstev. Pogodbeno zavetišče je v letu 2022 poskrbelo za prevoz oziroma oskrbo 15 psov, dva psa pa sta bila v zavetišču še od leta 2021. Štiri pse so oddali v posvojitev novim skrbnikom, enajst so jih vrnili dosedanjim skrbnikom na stroške skrbnikov,

eno psičko pa so evtanzirali. Konec lanskega leta je ostal v zavetišču en pes.

Poskrbeli so tudi za prevoz oziroma oskrbo 204 mačk, štiri mačke pa so bile v zavetišču še od leta 2021. Opravili so 83 sterilizacij, 61 kastracij, 37 evtanzij zaradi poškodb in bolezni, oskrbeli so poškodbe devetih že steriliziranih oziroma kastriranih živali, poskrbeli za ustrezno aplikacijo zdravil, odpravo parazitov in drugo. Štiri mačke so poginile, 113 so jih po opravljenih storitvah vrnili na lokacijo pobiranja, 48 mačk je bilo oddanih v posvojitev novim skrbnikom, šest pa jih je bilo konec leta 2022 še v oskrbi zavetišč.

Zavetišče je lani oskrbelo 204 mačke. / FOTO: TINA DOKL

Javna razgrnitev osnutka odloka o kanjonu Kokre

Kranj – Mestna občina Kranj ureja stanje kanjona reke Kokre, saj je zaznana velika potreba po intenzivnejšem urejanju in vzdrževanju primerne infrastrukture kanjona. Dolgoročni namen pripravljene odloka je varstvo naravnih vrednot sredi mesta, ohranjanje vidne podobe območja, ohranjanje biotske raznovrstnosti ter dolgoročno doseganje ugodnega ohranjenega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov. Meščanom in obiskovalcem želimo ponuditi kakovostno izkušnjo kanjona s sonaravnim urejanjem in vzdrževanjem primerne infrastrukture ter vsemi elementi trajnostnega razvoja območja. Pripombe in predloge lahko posredujete **do vključno 11. maja 2023** na naslov: Mestna občina Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, oz. po e-pošti na naslov mok@kranj.si. Več o tem in dokumenti so objavljeni na spletni strani MOK pod zavihkom Javni razpisi, naročila, razgrnitve/javne razgrnitve.

Knjiga, primerna za mlade in starejše, ki spada v vsako domačo zbirko.

Leto 2023 je razglašeno za Tavčarjevo leto, saj letos mineva sto let od njegove smrti. Visoški gospod z vznemirljivim podnaslovom Vse Tavčarjeve ljubezni je biografski roman o izjemno bogatem življenju v Poljanah nad Škofjo Loko rojenega pisatelja, odvetnika in politika Ivana Tavčarja.

Trda vezava, 17,5 x 24,5 cm, 304 strani

19
EUR

* Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite po tel. 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Pri pošiljanju po pošti se poštnina zaračunava po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Načrtno delo z mladimi, inovativnimi talenti

Bili smo na strokovni ekskurziji v mestu Trbovlje, ki je bila namenjena vsem, ki želijo pri svojem delu mlade navdušiti za tehniko, digitalizacijo, sodobne tehnologije IKT, za podjetnost.

ANA VIZOVIŠEK

V aprilu sta Mestna občina Kranj in Fakulteta za elektrotehniko – OpenLab (Univerza v Ljubljani) v sklopu projektov Bionika - zagotavljanje kompetentnih kadrov za podjetja in TIP (talenti, inovativnost, podjetnost) organizirali strokovno ekskurzijo v Trbovlje. Strokovni dogodek je bil namenjen vsem, ki se pri svojem delu srečujejo z mladimi, ki jih želijo navdušiti za tehniko, digitalizacijo, sodobne tehnologije IKT, za podjetnost.

Ekskurzija je bila namenjena zaposlenim na fakultetah, osnovnih in srednjih šolah (ravnatelj, učitelj, profesor, mentor, ...), v javnih zavodih in Kovačnici – podjetniškem inkubatorju Kranj. Odziv med ravnatelj, učitelji in mentorji je bil odličan, saj se je na pot v Trbovlje odpravilo več kot trideset predstavnikov kranjskih in okoliških srednjih in osnovnih šol, Kovačnice, Mestne knjižnice Kranj, Fakultete za elektrotehniko in Mestne občine Kranj. Tovrstne ekskurzije so priložnost za spoznavanje s projekti za mlade talente,

Udeleženci strokovne ekskurzije pred podjetjem Dewesoft / FOTO: DOMEN DOLENC

ki jih izvajajo v drugih regijah Slovenije. Hkrati so tudi priložnost za vpogled v delovanje visokotehnoloških podjetij, ki zaposlujejo in usposablajo kadre za svoje uspešno, konkurenčno poslovanje. Udeleženci so si tako ogledali vi-

sokotehnološko podjetje Dawesoft ter podjetniški ekosistem Katapult ter delovanje Zasavskega podjetniškega inkubatorja. Mestna občina Kranj bo skupaj s partnerji tudi v prihodnje nadaljevala projekte Bionike in TIP, saj je delo z

mladimi ključno za razvojni in tehnološki preboj oziroma napredek mesta in regije. Cilj tovrstnih dogodkov je zagotoviti, da bodo mentorji novopridobljeno znanje prenesli naprej in navduševali svoje učence, dijake in sodelavce po javnih zavodih.

Izbrani programi javnih del

V letošnjem letu se lahko v Mestni občini Kranj izvaja skupno 25 programov javnih del s štiridesetimi vključenimi dolgotrajno brezposelnimi občani.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zavod RS za zaposlovanje je za leto 2023 izbral 22 programov javnih del pri sedemnajstih izvajalcih, v katere se lahko vključi 36 udeležencev s stalnim prebivališčem v Mestni občini Kranj (MOK). MOK je ob tem sprejela še dodatne tri programe javnih del za štiri udeležence, ki jih bo v celoti financirala sama. V letošnjem letu se tako lahko v MOK izvaja skupno 25 programov javnih del s 40 vključenimi brezposelnimi občani.

MOK udeležencem, to je dolgotrajno brezposelnim osebam, predhodno prijavljenim na zavodu, krije praviloma 50 odstotkov plače, v posebnih primerih 25 ali pet odstotkov. Zavod za zaposlovanje RS zagotavlja sredstva za kritje stroškov zdravniških pregledov, preostanka dela plač, stroškov prevoza, prehrane in odpravnine ob upokojitvi, izvajalci pa krije-

jo stroške regresa, dodatkov k plači in ostale stroške, ki omogočajo izvajanje programov javnih del.

Zavod RS za zaposlovanje je za leto 2023 skupno izbral 22 programov javnih del pri 17 izvajalcih, v katere se lahko vključi 36 udeležencev. V ta namen je MOK v občinskem proračunu zagotovila

javnih del najbolj zainteresiranih izvajalcev. Izvajanje programov javnih del, ki jih sprejme občina, omogoča 4. odstavek 50. člena Zakona o urejanju trga dela in ta določa, da lahko občina z namenom aktiviranja svojih brezposelnih občanov sprejme program javnih del, če v celoti zagotovi sredstva za nje-

Mestna občina Kranj ima v proračunu za leto 2023 za (so)financiranje stroškov javnih del na postavki 'Povečanje zaposljivosti' skupno zagotovljenih 316.800 evrov.

275.480 evrov. Glede na relativno nizko število izbranih programov javnih del, prošnje neizbranih izvajalcev in sprejetem rebalansu občinskega proračuna za leto 2023 pa je občinska Komisija za zaposlovanje predlagala županu Matjažu Rakovcu, da občina s ciljem aktiviranja brezposelnih občanov sprejme programe

govo izvajanje in pred sprejetjem programa javnih del pridobi soglasje Zavoda. Zavod soglasje poda, če je predlagani program javnih del skladen z določbami zakona. Župan je sprejel predlagane sklepe Komisije za zaposlovanje, tako da je MOK za letošnje leto po pridobitvi soglasij Zavoda s tremi izvajalci sklenila pogodbe o

izvajanju programov javnih del, ki jih bo MOK financirala v celoti. MOK bo tako zagotovila sredstva za kritje stroškov plače, regresa, prevoza, prehrane in morebitnega zdravniškega pregleda za štiri udeležence v treh programih javnih del. V programe javnih del, ki jih (so) financira MOK, se lahko vključujejo samo brezposelne osebe, ki imajo stalno prebivališče v MOK in ustrezajo določilom Javnega povabila za izbor programov javnih del za leto 2023. Letos se tako lahko v MOK izvaja 25 programov javnih del pri 19 izvajalcih s štiridesetimi vključenimi brezposelnimi občani MOK. Seznam je dostopen na povezavi www.kranj.si/izbrani-programi-javnih-del-za-leto-2023. Mestna občina Kranj ima v veljavnem proračunu za leto 2023 za (so) financiranje stroškov javnih del na postavki 'Povečanje zaposljivosti' skupno zagotovljenih 316.800 evrov.

OBČINSKE NOVICE

Odpira se turistična sezona

Od junija do začetka septembra bodo ulice Kranja ter naše hiše kulture polne raznovrstnih živahnih dogodkov Prešernega poletja. Bo poleti v Kranju dovolj živahno, da boste z veseljem obiskali mesto?

KLEMEN MALOVRH

Kranj – Jenkova rezidenca na Tomšičevi ulici v Kranju odpira svoja vrata, prve rezervacije imamo že v mesecu maju. Približno 40 m² velik apartma je korak proti ideji razpršenega hotela, ki ga Zavod za turizem in kulturo Kranj (ZTKK) želi vzpostaviti v starem mestnem jedru. Ideja je, da bodo apartmaji, vsebinsko zasnovani glede na znane kranjske osebe, urejeni tudi v drugih mestnih hišah in sobah. Imeli bodo skupno recepcijo in storitve, kot so aktivnosti ali kulinarična ponudba. Tovrstni hoteli v svetu že obstajajo in se večinoma nahajajo v starih zgodovinskih mestih ali na podeželju. Njihova prednost so skupne storitve, neredko prispevajo k ponovni oživitvi mesta, gostje pa so v pristnem stiku z lokalnim življenjem in ponudbo. Jenkova rezidenca je poklon Simonu Jenku, enem izmed najplivnejših slovenskih pesnikov, ki je med letoma 1864 in 1866 bival v hiši, kjer se rezidenca nahaja, in nato v Kranju leta 1869 tudi umrl; pokopan je v Prešernovem gaju. Posebnost te nove nastanitvene ponudbe pa ni le koncept, kjer se v ospredje postavljata življenje in delo pesnika, s

Klemen Malovrh, direktor ZTKK / FOTO: FOTOARHIV ZTKK/PRIMOŽ PIČULIN

čimer želimo navdihovati goste, ki tam bivajo, pač pa trajnostna nota. Ker je Kranj evropska destinacija odličnosti 2023 in nosilec platinastega znaka Zelene sheme slovenskega turizma, stremimo k temu, da bi turistične produkte gradili na trajnosten način – sem spada tudi skrb za kulturno dediščino. Pri opremljanju Jenkove rezidence smo uporabljali trajnostne materiale, kadar je bilo to le mogoče, marsikateri kos opreme je »iz druge roke«, obnovljen v fundaciji Vincenca Drakslerja. Goste pa nagovarjamo k

ločevanju odpadkov, skrbni uporabi elektrike in vode, k pitju vode iz pipe, predvsem pa k uživanju v lokalni ponudbi – od znamenitosti do kulinarike in dogodkov. V tem oziru menim, da lahko Kranj veliko ponudi.

V letošnji pomladno-poletni turistični sezoni napovedujemo več gastronomskih presenečenj. Med 1. in 18. junijem kranjske restavracije in gostilne v sodelovanju z ZTKK prirejajo Okuse kranjskih miz. Gre za kulinarični festival, v ospredju katerega so lokalni gostinci, ki bodo ustvarili dobrote iz lokalnih

sestavin. Ljubitelji dobre hrane bodo okušali kulinarične mojstrovine šestih kranjskih kuharskih mojstrov, ki že pripravljajo razgibane jedilnike: Gostilna Krištof, Gostilna Pr' Matičku, Gostilna Lakner, Gostilna Rekar, Kmetija odprtih vrat Pr' Končovc ter Restavracija in kavarna Brioni. Od 2. junija dalje bo na Glavnem trgu pri vodnjaku Kr'petek je! Odprte kuhinje bo ponudilo tudi nekaj dogodkov Prešernega poletja. V tem času bo ZTKK prevzel tržnično dejavnost v mestu in potrudili se bomo, da bo

kranjska tržnica gostila čim več lokalnih pridelovalcev in predelovalcev ter da bo njihova ponudba kakovostna, sezonska in sveža. Dobra gastronomska ponudba je za obiskovalce našega mesta pomemben del njihovega občutka destinacije. Namreč v turizmu gredo gastronomija, izjemna narava, bogata kultura in edinstvena doživetja z roko v roki. Pomembno pa je tudi za domačine, da je vsakodnevna gastronomska ponudba raznovrstna in kvalitetna. Če se malo pošalim, star slovenski rek, da gre ljubezen skozi želodec, ni iz trte zvit. Lansko leto smo videli, kako dobro so bile obiskane vse odprte kuhinje v mestu in kako pozitiven odziv so imeli ti dogodki s strani obiskovalcev.

Kot vabilo na odprtje letošnje sezone ostanejo le še dogodki. Od junija do začetka septembra bodo ulice Kranja ter naše hiše kulture polne raznovrstnih živahnih dogodkov Prešernega poletja. V ospredje postavljam program na gradu Khislstein (od 1. junija do 8. septembra), Kr'petek je! (vsak petek od 2. junija do 8. septembra), Bien, bienale tekstilne umetnosti (od 31. maja do 10. avgusta), Kalejdoskop, festival sodobne odrske

umetnosti (2. junija), Krafft, igralski filmski festival (od 10. do 17. junija), Kr-kult-ura (od 16. do 18. junija), Teden Mladih (od 23. junija do 1. julija), SubArt festival (od 30. junija do 1. avgusta), Velika nagrada Kranja (22. in 23. julija), mednarodni turnir v odbojki na mivki (od 27. do 29. julija), Kranfest (28. in 29. julija), Jazz Kamp Kranj (od 17. do 27. avgusta), Kranj Foto fest (od 23. avgusta do 26. septembra), L'Etape Slovenia (2. in 3. septembra), koncertni večeri v Kavki, na Pungartu, na TrinuStationu, v Klubaru, Pianopolis (od 7. do 10. septembra), Medvrsticami, festival neukročenega verza (od 27. do 30. septembra), Živ Žav, otroški festival (16. septembra), Mednarodni festival likovnih umetnosti Kranj (od 29. septembra do 31. oktobra). Začnimo pa z vetrom v laseh – kolesarskim dnevom z Matejem Mohoričem (29. aprila) in z ognjem v naših srcih – v Bitnjah pripravljajo glavno kranjsko kresovanje s skupino Mambo Kings (30. aprila). Pospešujemo s Scottovim kolesarskim vzponom na Jošta (6. maja) ter s Scottovim kolesarskim dnevom v mestu (28. maja). Bo poleti v Kranju dovolj živahno, da boste z veseljem obiskali mesto?

V Khislsteinu začetek Prešernega poletja

Zavod za turizem in kulturo Kranj je skupaj s petnajstimi ostalimi organizatorji prireditev oblikoval program Prešernega poletja, ki bo od začetka junija do konca septembra nagovarjal obiskovalce mesta z različnimi vsebinami: od kulinaričnih, športnih, glasbenih in filmskih dogodkov, kulturno-pogovornih večerov, otroškega programa, fotografskih in umetniških razstav pa vse do sodobnih odrskih umetnosti.

MANCA STRUGAR

Kranj – Eno izmed glavnih poletnih prizorišč je grad Khislstein, kjer se z junijem pričnja Prešerno poletje v Kranju. Na odru Letnega gledališča Khislstein se bodo zvrstili koncerti večjega obsega. Sezono odprva naš vrhunski smučarski skakalec in glasbenik Žiga Jelar & prijatelji (1. 6.), dvajseto obletnico svojega glasbenega ustvarjanja bo z nami obeležil Gal Gjurin (9. 6.), po desetih letih bodo Kranju ponovno zaigrali Prljavo kazališče (30. 6.), s posebnim koncertnim programom nas bodo presenetili Laibach (8. 7.), plemenito istrsko glasbeno kulturno dediščino nam bo odšpilal Rudi Bučar&Banda, Vlado Kreslin bo odigral z Malimi bogovi (21. 7.), po dolgem času se vrača v Kranj tudi Ex-yu legenda Bajaga i Instruktori (28. 7.), oder bodo zatresli novomeški indie rock pop fenomen MRFY (29. 7.),

za ljubitelje opere bo na sporedu Verdijeva Traviata (12. 8.), v vsem svojem sijaju in moči se bodo publikli ponovno pokazali Batista Cadillac (18. 8.), v akustični izvedbi bodo nastopili Big foot

mama (26. 8.), srca vseh starosti bo osvajal Magnifico (1. 9.), sezono pa zaključujemo z MI2 (8. 9.). Navdušujoči so tudi koncerti Pod grajsko lipo kjer bomo gostili Duo Silence (5. 7.), Vaska Atana-

sovskega (12. 7.), Mašo Bogataj & Tino Marinšek (19. 7.), Nuško Drašček (2. 8.), Janeza Bončina Benča (9. 8.), Manco Izmajlovo (16. 8.), Nino Strnad (23. 8.) in duo Tokac & Manuela (30. 8.).

Lipa pod svojo krošnjo julija in avgusta vsak torek gosti tudi Torkove kulturne vdihne, ob četrtkih pa bodo na Vovkovem vrtu ponovno filmski večeri. A to je le del programa, celotnega najdete na

www.visitkranj.com; vstopnice za koncerte pa je že moč kupiti na Eventim prodajnih mestih, Petrol servisih, v Kranjski hiši in spletni strani Eventima.

Zavod za turizem in kulturo Kranj k izvedbi prireditev v lastni organizaciji pristopa trajnostno. Ta se nanaša predvsem na trajnostno mobilnost, zato obiskovalce nagovarjamo, naj na dogodke prihajajo peš ali s kolesom, z uporabo javnih ali deljenih prevozov ter s tem prispevajo k manjšemu ogljičnemu odtisu prireditve. Na dogodkih bomo stregli v plastičnih kozarcih za večkratno uporabo in poskrbeli, da bo na prizoriščih možnost ločevanja odpadkov. Vse obiskovalce prosimo še, da naj na prizoriščih za seboj ne puščajo smeti in skrbijo za ohranjanje čistoče v mestu.

Vabimo vas, da si podrobnejši program Prešernega poletja pogledate na www.visitkranj.com.

Na odru Letnega gledališča Khislstein se bodo zvrstili koncerti večjega obsega. / FOTO: FOTOARHIV ZTKK/PRIMOŽ PIČULIN

OBČINSKE NOVICE

Novinar Guardianana raziskoval Kranj

V aprilu je Kranj obiskal Jamie Fullerton, britanski samostojni novinar, ki se pri svojem delu osredotoča na zgodbe iz sveta kulture in na nenavadne zgodbe življenja.

MANCA STRUGAR

Jamie Fullerton je k nam prišel kot popotniški novinar, na pobudo britanske medijske hiše The Guardian, ki nas je umestila na seznam TOP 23 destinacij, vrednih obiska v letošnjem dopustu. K tej nominaciji je močno prispeval naziv evropska destinacija odličnosti 2023, ki si jo je Kranj to leto prislužil kot pionir trajnostnega turizma. Zato so bili trajnostni produkti Kranja tudi osrednja točka Jamijevega novinarskega obiska.

Fullerton je kritičen v svojem premisleku o trajnosti. Časopis The Guardian da trajnostnim temam veliko prostora med svojimi vsebinami in tudi bralce okoljska problematika zelo zanima, pravi Fullerton. Trajnost je postala za veliko ljudi pomemben dejavnik, ko se odločajo o tem, kam bodo potovali. Žal pa številni akterji v potovalni industriji trajno-

Jamie Fullerton je v Kranj prišel kot popotniški novinar na pobudo britanske medijske hiše The Guardian. / FOTO: FOTOARHIV ZTKK/PRIMOŽ PIČULIN

stnost vključujejo le v svojo promocijo, ne da bi zares delovali v smeri zmanjševanja svojega vpliva na okolje. Fullerton še razmišlja o tem, koliko ljudi, ki potujejo, si

resnično želi zmanjšati svoj vpliv na okolje, medtem ko še vedno po svetu potujejo z letali.

V Kranju smo se Fullertonu na raziskovanju mesta prid-

ružili različni sogovorniki: občinski predstavniki in predstavniki ZTKK ter upravitelji kranjskih atrakcij. Želeli smo pokazati, da trajnost ne opredeljujemo le kot odnos

do okoljskih tem, pač pa tudi kot skrb za našo tradicijo, zgodovinsko in kulturno dediščino ter ohranjanje zelene okolice za prihodnje generacije. Predvsem pa gre za vpeljevanje trajnostnih rešitev v celostnem razvoju mesta, kar sta mu podrobneje predstavila župan Matjaž Rakovec in podžupan Janez Černe. O tem, kaj je Zelena shema slovenskega turizma in zakaj je Kranj nosilec platinastega znaka, sta Fullertonu pojasnila Kristina Bogataj, zelena koordinatorica, in Klemen Malovrh, direktor ZTKK. Od mestnih turističnih znamenitosti si je podrobneje ogledal Kabinet Janeza Puharja, Informacijski center SOS proteus in cerkveni zvonik. V okolici smo ga peljali na ogled posestva Brdo, na Jošt, Jamnik in v kanjon reke Kokre. Predstavili smo mu dve gostilni, ki sta nosilki zelenih trajnostnih nazivov: Kmetijo odprtih vrat Pr' Končovc in Gostilno Krištof. Obe gostil-

ni se lahko pohvalita z dobrotami iz lokalnih sestavin, pri čemer je v ospredje postavljeno sodelovanje z lokalnimi pridelovalci in dobavitelji, ter z nadgrajevanjem tradicionalnih receptov s sodobnimi kuharskimi pristopi. Podrobneje smo mu predstavili tudi kranjski Center trajnostne mobilnosti in produkte, ki jih na tem področju občina zagotavlja tako domačinom kot obiskovalcem destinacije.

O tem, kar se ga je v Kranju najbolj dotaknilo, Fullerton pravi, da je bila hrana Pr' Končovc neverjetna. Tam si iskreno prizadevajo biti okolju prijazni. Navdušila ga je narava v okolici Kranja. Pa čeprav je deževalo, mu je bil zelo všeč tudi sprehod do cerkvice na Jamniku. »A kar je najbolj pomembno – ljudje ste superprijazni in gostoljubni. Bodite zvesti sami sebi, to bo pritegnilo ljudi k obisku vašega kraja,« Fullerton zaključil svoje vtise o Kranju.

Raziščite Karavanško pohodniško pot

Karavanška pohodniška pot vas bo popeljala po obronkih Karavank in dolinah s čudovitimi pogledi na razgibano gorovje.

EVA PIRNAT

Kranj – Pot je sestavljena iz sedmih etap, ki jih lahko prehodite eno za drugo in se podate na pravo pohodniško doživetje ali pa si izberete posamezno etapo za čudovit enodnevni pohodniški izlet. Pot se razteza od Jezerskega do Kranjske Gore, druga in tretja etapa pa se zaključita oziroma začneta v Kranju. Druga etapa v dolžini 13,4 kilometra vas bo iz Preddvora popeljala v Kranj. Gre za lažjo etapo, ki bi jo lahko

povzeli z besedami »spoznavanje naselij in pristen stik s prestolnico Gorenjske«. Iz Preddvora se boste odpravili mimo čudovitega posestva Brdo in se skozi manjša primestna naselja spustili v kanjon reke Kokre. Do starega mestnega jedra Kranja, ki je polno znamenitosti, vas loči le še lučaj. Tretja etapa, ki se začne v Kranju in konča v Trziču, je najdaljša etapa s pridihom razgibanega terena in naravne raznolikosti. Pot vam bo vzela dobrih osem ur in vas bo popeljala

po skoraj 29 kilometrov dolgi trasi stran od mestnega vrveža in v pravo gorsko idilo. Iz Kranja se odpravite proti Čukovi jami in ribniku Račnik v osrčje krajinskega parka Udin boršt. Zaradi svojih naravnih, podeželskih in kulturnih znamenitosti ter lege v osrčju Gorenjske gre za edinstveno območje. Prepredeno je s številnimi sprehajalnimi in pohodnimi potmi, ki so primerne tudi za kolesarjenje in tek. Privoščite si nekaj globokih vdihov in izdihov ter se naužite bogastva mogočne narave. Nato se boste vzpeli mimo Golnika in naprej do vasice Gozd pod Kriško goro. Sledi prijeten spust v trziško dolino, kjer vas bo pričakala bogata industrijska tradicija Trziča. Daljinska Karavanška pohodniška pot je bila zasnovana z željo prepleta raznovrstnih občutkov, čudovitih razgledov, preproste pohodniške izkušnje in okušanja življenja pod Karavankami. Preostale etape vas bodo vodile še do čudovitega Jezerskega, Begunj na Gorenjskem, Doma Pristava, Mojstrane in Kranjske Gore. Odlična ideja za aktiven dopust in raziskovanje lepot Gorenjske!

Karavanška pohodniška pot je sestavljena iz sedmih etap.

/ FOTO: JOŠT GANTAR

Urška Košir: Glasba je zdravilna

Urška Košir je muzikologinja, glasbena pedagoginja in waldorfska učiteljica. In kot sama pravi, ponosna Kranjčanka! Je učiteljica, ki svoja pedagoška znanja otrokom predaja skozi umetnost, predvsem skozi glasbo.

EVA PIRNAT

Kranj – Urška Košir svoje delo, poslanstvo in razlog za ustanovitev Treh ptičic strne za naslednjo misljo: »Vzgoja otroških src, volja do življenja ter vzgoja človeškega duha v čudenju in lepoti do tega sveta so ključnega pomena za zdravje in srečo naših otrok, naših znanincev in za obstoj našega planeta. Otroci ga bodo gradili in jim je treba pokazati, da je svet lep. Da je prav vsak od njih v nečem dober in ni nujno, da so to statistično preverljivi matematični testi. Da bodo v svetu, ki nas obdaja, najbolj zdravi in zadovoljni, če bodo opravljali poklic, ki jih osrečuje, ker bodo na ta način osrečili tudi druge. To vedenje je naš javni šolski sistem že zdavnaj opustil in se osredotoča le še na digitalizacijo, točkovanje, tekmovanje in preštevanje teh in onih nagrad za napredovanje. Pred devetimi leti sem zato odšla iz sistema in ustanovila podjetje Tri ptičice, s katerim sem doprinos skupnostim, kjer delimo to skupno realnost. Na skrivnem upam, da sem tudi za zgled, da je vredno slediti svojim sanjam. Ni

Urška Košir / FOTO: MAŠA PIRC

vedno lahko, a je vredno.« Tri ptičice se ukvarjajo z glasbenim izobraževanjem predšolskih, šolskih otrok in izobraževanjem odraslih, ki prinašajo glasbo mlajšim generacijam. Vsak letni čas zaznamujejo s prireditvami, kot so Mihaelovanje za otroke, Martinovanje za otroke, Lučka – praznik sv. Lucije, Gregorjevo in Kresna noč. Na ta način se poklonijo naravi in ter ohranjajo običaje kulturne dediščine naše dežele. Prava posebnost pa je njihovo glasbališče – gledali-

šče, ki združuje kamišibaj predstave z glasbo in delavnicami. Njihovi dogodki so primerni za otroke, stare od leta in pol do deset let, in tudi za odrasle! Za slednje organizirajo ukulele orkester, ki je primeren za začetnike igranja na ukulele.

»Vsem delavnicam se lahko pridružijo vsi in zanje ne potrebujejo glasbenega predznanja, le ljubezen do muzike in druženja. Poslušajmo pa imamo vsi. Sama sem naglušna, a sem vseeno glasbenica in verjamem, da je glasba zdravilna prav za vsakogar.« Urška spodbudi vse tiste, ki še zbirate pogum. Otroci se glasbenim uram, ki se odvijajo ob ponedeljkih, sredah in četrtkih, lahko pridružijo kadarkoli. Nikakor pa ne zamudite njihovega pestrega poletnega dogajanja, ko bodo organizirali glasbeno obarvano počitniško varstvo, ponedeljkove koncerte za družine na vrtovih v mestnem jedru in Kresno noč – festival družin (23. junij) v centru mesta. V živo jih lahko za rokav pokukate na Tomšičevi 46, virtualno pa na spletni strani glasbene-urice.si ali Facebook strani.

KOLEDAR PRIREDITEV

Dogodki od 1. do 31. maja

Sreda, 3. maj, ob 9.00, Mestna knjižnica Kranj
Razgibajmo možgane s Scrablom

Sreda, 3. maj, ob 16.30, Mestna knjižnica Kranj
Dungeons and Dragons in druge družabne igre z vlogami

Sreda, 3. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Kultura: Pravljična sredica

Sreda, 3. maj, ob 19.00, Cafe galerija Pungert
Razstava slik Franca Berčiča Berka

Četrtek, 4. maj, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Četrtek, 4. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Čarobni prsti

Četrtek, 4. maj, ob 17.00, Medgeneracijski center
Čuječnost – praktična delavnica

Petek, 5. maj, ob 10.00, Mestna knjižnica Kranj
Igralne urice

Petek, 5. maj, ob 20.00, Trainstation Subart
Koncert: Horna (FIN), Snøgg + support

Petek, 5. maj, ob 21.00, Klubar
Up30 party!

Sobota, 6. maj, ob 10.00, Sv. Jošt nad Kranjem
Scottov kolesarski vzpon na Jošt 2023

Sobota, 6. maj, ob 21.00, Klubar
Koncert: Divlje jagode

Nedelja, 7. maj, ob 7.00, Špičast hrib
Pohod na Špičasti hrib

Ponedeljek, 8. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Gradimo, rušimo in postavljamo

Ponedeljek, 8. maj, ob 17.00, Galerija Kranjske hiše
Odprtje razstave Fotografskega društva Janeza Puharja

Ponedeljek, 8. maj, ob 18.00, Medgeneracijski center
Delavnica: Živeti z otrokom s posebnimi potrebami – svetovanje staršem

Ponedeljek, 8. maj, ob 18.00, Medgeneracijski center
Astrološko predavanje – pot do sreče

Torek, 9. maj, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Torek, 9. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Od petlje do pentlje

Torek, 9. maj, ob 17.00, Medgeneracijski center
Kulinarična delavnica za moške – pite

Torek, 9. maj, ob 17.00, Grad Khislstein
Javno vodstvo po razstavi: Mi ne hranimo v oblaku

Torek, 9. maj, ob 18.00, Mestna knjižnica Kranj
Predavanje: Na zdravje: Ko vas kaj boli

Torek, 9. maj, ob 18.00, Mestna knjižnica Kranj
Miselne in družabne igre: Igra go

Sreda, 10. maj, ob 9.00, Mestna knjižnica Kranj
Razgibajmo možgane s Scrablom

Sreda, 10. maj, ob 16.30, Mestna knjižnica Kranj
Dungeons and Dragons in druge družabne igre z vlogami

Sreda, 10. maj, ob 17.00, Medgeneracijski center
Predavanje: Šola za življenje: Kako do dobrega počutja preko komunikacije s svojim telesom

Sreda, 10. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Kultura: Pravljična sredica

Sreda, 10. maj, ob 19.00, Klubar
Klubar okuševalnica – koktejli

Četrtek, 11. maj, ob 7.00, Gasilska reševalna služba Kranj
Terenska krvodajalska akcija

Četrtek, 11. maj, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Četrtek, 11. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Čarobni prsti

Četrtek, 11. maj, ob 18.00, OKC Krice Krace
Kultura: Uganke pregnanke, predstavitev knjige

Četrtek, 11. maj, ob 19.00, Mestna knjižnica Kranj
Predavanje: Hospickafe: pogovor ob knjigi Kavni Krog avtorice Barbare Hanuš

Četrtek, 11. maj, ob 20.00, Trainstation Subart
Klubski stand up: Sašo, Lucija in Alen

Petek, 12. maj, ob 10.00, Mestna knjižnica Kranj
Igralne urice

Petek, 12. maj, ob 17.00, Baragov trg
Sejem: Izmenjevalnica oblačil v sklopu Stražiške tržnice

Sobota, 13. maj, ob 21.00, Klubar
Koncert: HELP! The Beatles Tribute

Nedelja, 14. maj, ob 18.30, Avla Mestne občine Kranj
Naj se sliš' – 2. koncert iz cikla: KPZ Mysterium, MPZ Zarja Planina pri Sevnici, MPZ Viva Brežice

Nedelja, 14. maj, ob 20.00, Cerkev Matere Božje Pomočnice kristjanov
Koncert: Preplet sakralne glasbe

Ponedeljek, 15. maj, ob 14.00, Švicarska šola
Vse o Švici

Ponedeljek, 15. maj, ob 16.30, Mestna knjižnica Kranj
Dungeons and Dragons in druge družabne igre z vlogami

Ponedeljek, 15. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Gradimo, rušimo in postavljamo

Torek, 16. maj, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Torek, 16. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Od petlje do pentlje

Torek, 16. maj, ob 18.00, Mestna knjižnica Kranj
Miselne in družabne igre: Igra go

Torek, 16. maj, ob 19.00, Mestna knjižnica Kranj
Kultura: 31 let s(r)amote

Sreda, 17. maj, ob 9.00, Mestna knjižnica Kranj
Na zdravje! – svetovalnica za zdravo življenje

Sreda, 17. maj, ob 9.00, Mestna knjižnica Kranj
Razgibajmo možgane s Scrablom

Sreda, 17. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Kultura: Pravljična sredica

Četrtek, 18. maj, ob 10.00, Medgeneracijski center
Delavnica: Ustvarjamo z babico in dedkom

Četrtek, 18. maj, ob 16.00, Vodopivčeva ulica 2
Otroška igralnica "SKALCA" v Družinskem centru Oaza

Četrtek, 18. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Čarobni prsti

Četrtek, 18. maj, ob 19.00, Grad Khislstein
Muzejski večer Iz roda v rod – Nesnovna dediščina Gorenjske v slovenskem registru

Petek, 19. maj, ob 10.00, Mestna knjižnica Kranj
Igralne urice

Petek, 19. maj, ob 19.00, Zgornja Besnica
20. mednarodno moto srečanje moto kluba Raubritter

Sobota, 20. maj, ob 10.00, Grad Khislstein
Sobotna ustvarjalna delavnica z Muzejčico

Sobota, 20. maj, ob 10.30, Glavni trg
Oživiljanje starega mestnega jedra

Nedelja, 21. maj, ob 10.00, Grad Khislstein
Javno vodstvo po razstavi Mi ne hranimo v oblaku

Ponedeljek, 22. maj, ob 16.00, Medgeneracijski center
Delavnica: Superstarš – izmenjevalnica izkušenj in varstvo otrok

Ponedeljek, 22. maj, ob 16.30, Mestna knjižnica Kranj
Dungeons and Dragons in druge družabne igre z vlogami

Ponedeljek, 22. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Gradimo, rušimo in postavljamo

Torek, 23. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Od petlje do pentlje

Torek, 23. maj, ob 18.00, Mestna knjižnica Kranj
Miselne in družabne igre: Igra go

Torek, 23. maj, ob 18.00, Medgeneracijski center
Esperanto in kamišibaj – vesele urice esperanta (TVU)

Sreda, 24. maj, ob 9.00, Mestna knjižnica Kranj
Razgibajmo možgane s Scrablom

Sreda, 24. maj, ob 16.30, Mestna knjižnica Kranj
Dungeons and Dragons in druge družabne igre z vlogami

Sreda, 24. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Kultura: Pravljična sredica

Sreda, 24. maj, ob 19.00, Cafe galerija Pungert
Razstava slik Erike Železnik

Četrtek, 25. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Čarobni prsti

Četrtek, 25. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Šahovske simultanke z mojstri in prvaki

Petek, 26. maj, ob 10.00, Mestna knjižnica Kranj
Igralne urice

Sobota, 27. maj, ob 10.00, Cerkev sv. Kancijana
Majski koncert

Nedelja, 28. maj, ob 9.00, Glavni trg
Scottov kolesarski dan v Kranju

Nedelja, 28. maj, ob 10.00, Park Brdo
Vseslovenski dan domačih dobrot

Ponedeljek, 29. maj, ob 16.00, Medgeneracijski center
QI GONG – vadba tehnike za boljšo kakovost življenja

Ponedeljek, 29. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Gradimo, rušimo in postavljamo

Torek, 30. maj, ob 17.00, Mestna knjižnica Kranj
Delavnica: Od petlje do pentlje

Torek, 30. maj, ob 18.00, Mestna knjižnica Kranj
Miselne in družabne igre: Igra go

Vsako soboto ob 8.00, Glavni trg
Sobotni sejem

Vsako sredo, četrtek, petek ob 18.00 in vsako soboto ob 10.30
Info center SOS Proteus

Vsak ponedeljek, sredo, soboto, nedeljo ob 11.30 in vsak torek, četrtek, petek ob 18.00
Klasičen voden ogled Kranja

Vsak torek in petek ob 17.00 ter vsako soboto in nedeljo ob 10.00
Redno vodenje Rovi pod starim Kranjem

Vsak ponedeljek in četrtek ob 17.00, vsako sredo ob 11.00 ter vsako soboto in nedeljo ob 13.00
Rovi pod starim Kranjem: Digitalni potep, Mesto skriva, podzemlje odkriva

Vsak torek ob 11.30 in petek ob 16.00
Redno vodenje po kanjonu reke Kokre

Organizatorji si pridružujejo pravico do spremembe programa.

KULTURA

Vesna, Bor in Shakespeare

Kaj imajo skupnega pesnik Matej Bor, Vesna, Shakespeare in likovniki? Odgovor dobite na razstavi Vesna v galeriji ZKD.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V Območnem kulturnem stičišču ZKD pri kranjskem vodnjaku so sredi aprila odprli razstavo s pomladnim naslovom Vesna, ki povezuje nekaj zanimivih obletnic. V naslovu se namreč skriva več pomenov, povezanih z različnimi zvrstmi umetnosti, ki se tokrat predstavljajo na dokumentarni razstavi in v pisani besedi, lahko pa si ogledate tudi pomlad v likovnih podobah. Ob spomladanski razstavi likovnih del Jasminke Alibašič so v ZKD, ki ga vodi predsednica Mija Aleš, pripravili še dokumentarni razstavi ob 110. obletnici rojstva in 30. obletnici smrti književnika Mateja Bora, minilo pa je tudi 70 let od premiere ene največjih slovenskih

filmskih uspešnic Vesna, za katero je scenarij napisal prav Matej Bor. Preteklo soboto, dan pred svetovnim dnevom knjige in s tem literaturo, branja in pismenosti (ta je vsako leto na obletnico smrti Williama Shakespeara), pa so v stičišču prebirali prevode Shakespeareovih del izpod peresa Mateja Bora. To pa še ni vse, del dokumentarne razstave je namreč posvečen tudi 120. obletnici ustanovitve umetniškega društva Vesna, ki so ga na Dunaju ustanovili slovenski slikarji, grafiki in ilustratorji. Pomembnejši člani društva ali vesnjani, kot so se imenovali, so bili tudi znani slikarji Maksim Gaspari, Saša Šantel, Gvidon Birolla, Hinko Smrekar in Ivan Vavpotič. Razstava bo na ogled do 18. maja po predhodnem dogovoru.

Metka Gabrijelčič v filmu Vesna / FOTO: ARHIV ZKD

Bogati Teden drame

Letošnji, že 53. Teden slovenske drame sta zaznamovala zelo raznolik spored in dober obisk.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Ena od posebnosti tokratnega festivala je bil zagotovo zanimiv nabor predstav, ki jih je v tekmovalni in spremljevalni program izbral selektor Rok Bozovičar. Poleg drugih kvalitativnih predstav običajno uvrščajo na festivale, je bila ena od značilnosti izbora tudi izjemna raznolikost uprizoritvenih praks. Iz predstave v predstavo je občinstvo preseščal svež in duhovit gledališki jezik, naj gre za sicer klasične predstave na gledališkem odru, a s precej nenavadnimi postavitvami, pa morda drugačno uprizorjanje slovenskih ljudskih pesmi ali na primer performativni esej na temo spolnosti in neke vrste duhoviti »dokumentarec« o gradnji tunele iz Čeških Budějovic do Kopra na ogled v za to idealnih rovin pod Kranjem. Slednjega bi zagotovo veljalo vključiti v ponudbo kranjskih rovin. V gledališče prihajajo vedno nove zgodbe, osebne in tiste, ki jih piše družba, velike in male, skoraj nepomembne, a včasih tako realne v aktualnem prostoru in času. Vse to je nedvomno vplivalo tudi na dober obisk, saj je bila več kot polovica predstav že zelo hitro razprodana. Na zaključni slovesnosti so podelili osem festivalskih nagrad in priznanj. Najprej

Po nagrado za najboljšo predstavo po izboru občinstva Usedline (MGL) je prišel režiser Žiga Divjak z nekaj člani ustvarjalne ekipe. / FOTO: TINA DOKL

so po oder prišli ustvarjalci predstave Usedline avtorice Katarine Morano v režiji Žige Divjaka in v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega. Usedline so v konkurenci sedmih predstav tekmovalnega programa najbolj navdušile občinstvo, saj ji je to prisodilo visoko povprečno oceno 4,930 (nagrada občinstva podelujeta Mestna občina Kranj in Gorenjski glas). Predstava je prejela tudi posebno nagrado festivalne žirije za učinkovit uprizoritveni postopek. Nagrado Tedna slovenske drame za najboljšo igralko tekmovalnega programa po presoji žirije v sestavi Tery Žeželj (predsedujoča), Dia-

na Koloini in Anđelka Nikolić je prejela Zvezdana Mlakar za vlogo Tazimske v uprizoritvi Žene v testu v režiji Žive Bizovičar (SNG Drama Ljubljana), nagrado za najboljšo moško vlogo pa je za vlogo v uprizoritvi Pravljice našega otroštva (Prešernovo gledališče in SNG Nova Gorica) prejel Gregor Zorc. Strokovna žirija je dodelila tudi Šeligovo nagrado za najboljšo uprizoritev tekmovalnega programa, in sicer predstavi Žene v testu (avtorski projekt po motivih slovenskih ljudskih pesmi) v režiji Žive Bizovičar, ki je nastala v produkciji SNG Drama Ljubljana.

Bienalno podeljujejo Grün-Filipićevo priznanje za dosežke v slovenski dramaturgiji, ki ga je ob stoječem aplavzu v dvorani prejela dramaturginja Mojca Kreft. Strokovna žirija v sestavi Vesna Jevnikar (predsedujoča), Jakob Ribič in Tomaž Toporišič pa je podelila tudi nagrado za mladega dramatika in Grumovo nagrado. Nagrado za mlado dramatičarko je za besedilo Zamrzovanje, Reinterpretacija pravljice Deklica z vžigalicami prejela Manca Lipoglavšek, osrednjo nagrado Slavka Gruma za najboljšo novonastalo dramsko besedilo pa je za besedilo Tekst telesa prejela Anja Novak - Anjuta.

Prvi zborovski koncert Naj se sliš'

Komorni pevski zbor Mysterium v letu 2023 pripravlja tri koncerte iz cikla Naj se sliš'. Na prvi koncert je v goste povabil Komorni zbor Ljubljanski madrigalisti iz Ljubljane in Mešani pevski zbor Leo Fortis iz Trebnjega.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Ideja o povezovanju v zborovski kulturi je KPZ Mysterium že večkrat nagrajila z lepimi in nepozabnimi dogodki, saj je v minulih letih zbor k sodelovanju povabil različne zborovske in instrumentalne zasedbe. Za letošnje leto je zbor v sodelovanju z drugimi zbori pripravil projekt treh dogodkov. Pri izbiri gostujočih zborov kot pomembno štejejo kvaliteto zborovskega izražanja ter pestrost zasedb. Koncert treh zborov so odprli pevci domačega zbora KPZ Mysterium pod vodstvom Lovra Freliha in poutstvarili črnski duhovni skladbi Good News ter Wade in the Water (Martin Åsander), sledili sta še Cantate Domino (Vytautas Miškinis) in Življenje (Tilen Slakan). V nadaljevanju je povezovallec večera Matjaž Freljih,

član Mysteriuma od njegove ustanovitve, na oder povabil Komorni zbor Ljubljanski madrigalisti, ki je zapel skladbe Madrigal za pevce (Katarina Pustinek Rakar), Ubi caritas (Maurice Duru-

flé), Denn er hat seinen Engeln befohlen (Felix Mendelssohn Bartholdy), The Conversion of Saul (Z. Randall Stroope), Da lipa ma! Ke bej na je? (rezijanska ljudska v priredbi Ambroža Čopija).

Tretji nastopajoči, Mešani pevski zbor Leo Fortis, je poslušalce navdušil s svojim izborom skladb. Izvedel je priredbo Tshela Moya/Ke nna Yo Morena (Michael Barrett, tradicionalna južno-

afriška himna, sesoto), sledile so Indodana (prir. Michael Barrett in Ralf Schmitt, tradicionalna južnoafriška, koščina), Marko skače (prekmurska narodna, prir. Samo Vremšak) ter še skladbi I

Can Tell The World (črnska duhovna, prir. Jester Harrison) in Tshotsholoz (tradicionalna južnoafriška, prir. Jeffery L. Ames). Nato se je na odru se je MePZ Leo Fortis pridružil domači zbor KPZ Mysterium; skupaj so zapeli izvrstno skladbo Ta na Solbici (rezijanska ljudska, prir. Samo Vovk), koncert pa so zaključili pevci vseh treh zborov, ki so se na odru združili s pesmijo Pa se sliš'.

Gostitelji so bili veseli številnega občinstva, ki je napolnilo avlo Mestne občine Kranj in bilo navdušeno nad koncertom in idejo o združevanju zborovske kulture. Čudovit glasbeni večer so pevci in poslušalci zaključili z druženjem ob pogostitvi, ki so jo pripravili pevci zbora gostitelja, in pa prepevanju ljudskih pesmi. Drugi koncert iz cikla bo sledil še to pomlad, tretji pa bo jeseni.

KPZ Mysterium in MePZ Leo Fortis sta skupaj zapela rezijansko Ta na Solbici. / FOTO: MATEJ FAJFAR

KULTURA

Pomembne najdbe

Na področju bodočega Parka slovenske himne in tik ob njem so v marcu in aprilu potekala arheološka izkopavanja. Med drugim so odkrili deset žarnih grobov iz starejše železne dobe.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Hoja po Gregorčičevi ulici mimo Prešernovega gaja je bila v letošnji zgodnji pomladi nekoliko drugačna, za mnoge tudi zanimivejša. Tik pod nekdanjim kranjskim pokopališčem na področju bodočega Parka slovenske himne in na delu pločnika ter ceste pred njim so potekala arheološka izkopavanja. V marcu, deloma pa tudi že novembra lani, so na območju ureditve parka potekale arheološke raziskave ob gradnji, kar pomeni, da arheolog nadzoruje izkope v zemljinu na varovanem območju. To območje je zavarovano kot arheološka dediščina, saj so v preteklosti tu in v okolici že bili odkriti prazgodovinski grobovi. Ob različnih gradbenih delih v okolici Prešernovega gaja, Stritarjeve in Gregorčičeve ulice je bilo najdenih več grobov iz starejše železne dobe.

Zaradi odkritja tako skeletnih kot žarnih grobov na območju ureditve parka so bila v nadaljevanju del na območju pločnika in delno ceste s strani ZVKDS OE Kranj mag. Judite Lux predpisana arheološka izkopavanja, ki so potekala med 17. in 21. aprilom. V športnem žargonu bi lahko rekli, da so bila uspešna, saj je bilo odkritih sedem novih žarnih grobov, ki bodo pomagali pri poznavanju prazgodovinskih grobišč v Kranju. Izkopavanja je vodila arheologi-

Ob Prešernovem gaju so v marcu in aprilu potekala arheološka izkopavanja. / FOTO: IGOR KAVČIČ

nja Maruša Urek iz podjetja Arheološke raziskave, sprva ob pomoči še enega arheologa, ob najdbi grobov pa se je ekipa povečala na pet arheologov.

»Med obravnavanimi raziskavami je bilo odkritih 10 žarnih grobov, delno pa se je ohranila tudi prazgodovinska plast. Med njimi so bili takšni z žaro v preprosti grobni jami in tudi takšni s pridanim posodjem, ki so domnevno vsebovali hrano in pijačo, in obloženi z večjimi prodniki.« o odkritjih pojasnjuje Maruša Urek in dodaja: »Glede na način pokopa in oblike posodja smo jih s strokovnjaki za prazgodovino preliminarno časovno umestili v čas sta-

rejše železne dobe, to je v 9. stoletje pred našim štetjem. Grobišče, ki se je razprostiralo severno od mestnega središča, je pripadalo naselbini, ki je bila odkrita na različnih lokacijah po vsem kranjskem pomolu (starem mestnem jedru), na severu pa je segala že na ravnino. Večji del naselbine smo odkrili tudi že ob vznožju Jelenovega klanca.«

Kot je sogovornica še povedala, so jih med prazgodovinskimi grobovi presenetili mlajši skeletni grobovi, ki so ponekod poškodovali starejše prazgodovinske grobove. Grobni pridatki so bili skromni, vendar toliko bolj izpovedni. Med njimi so bili bronasti naglavni obročki z

zankami, ki jih strokovnjaki umeščajo v zgodnesrednjeveški čas, to je v obdobje med 8. in 9. stoletjem. Časovno bodo najdbe lahko natančneje potrdili po opravljeni radiokarbonski dataciji C14 vzorca kosti. Vsekakor gre za prve odkrite grobove tega časa ob severni vpadnici v Kranj. Kasneje so začeli umrle pokopavati na staroslovanskem grobišču okrog župne cerkve v mestnem jedru Kranja.

Po zaključenih izkopavanjih bodo, preden bodo najdbe predane Gorenjskemu muzeju, sledile nadaljnje raziskave, vanje pa bodo vključeni še strokovnjaki, kot so geolog, antropologinja, paleobotanik in drugi.

Slikarčin Nežni dotik ledu

V Mali galeriji Likovnega društva Kranj je na ogled umetniška instalacija Nežni dotik ledu slikarke Irene Gayatri Horvat.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Članica Likovnega društva Kranj, slikarka Irena Gayatri Horvat, Zagrebčanka, ki zadnja leta živi na Spodnjem Brniku, s svojo tokratno razstavo, pravzaprav pa celotno umetniško postavitev izpričuje svojo ljubezen do snega, ledu in gorskega sveta. O tem govori že naslov Nežni dotik ledu, ki sledi iz njene pesmi. Ko vstopimo v galerijo – že zunaj nas pozdravijo molitvene zastavice, ki jih je po vzoru tistih iz Nepala izdelala sama – nas objame glasba komponista Simona Skalarja, ki jo je napisal posebej za to razstavo in pesem, ki ji daje naslov.

Umetnica se predstavlja z različnimi izraznimi sredstvi in likovnimi mediji. Na osrednji steni je velika slika z naslovom Življenjepiš, ki

predstavlja gore v različnih delih sveta, kjer je tudi njeno srce kot pravi. Odtisom gora sledimo tudi na slikah vzdolž obeh sten ob straneh. Z različnimi naslikanimi motivi jih plemenitijo zastave iz umetne svila, na sredini galerije pa lahko sedemo v redišče velikega molilnega mlina. "Vsako potovanje, ne glede na to, v katero smer neba jo vodi pot, in vodi jo pogosto, pusti Ireni Gayatri Horvat v srcu globok pečat in ta pečat odsev v njenih delih. Vse, kar počne je prepleteno, v delih so vidni vplivi različnih kultur, ki jih je kdaj srečala, in mnogih stvari, ki jo zanimajo," v besedilu k razstavi zapiše slovenistka in umetnostna zgodovinarica Metka Lokar. Nežni dotik ledu lahko v Mali galeriji občutite še do 4. maja.

Na odprtju razstave: Irena Gayatri Horvat, Simon Skalar in Metka Lokar / FOTO: LOJZE KALINŠEK

Na ogled Mušičeve grafike

Galerija Prešernovih nagajencev gosti izbor 68 grafik iz zbirke, ki jo je leta 1991 slikar in grafik Zoran Mušič podaril Mestni občini Nova Gorica.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V Galeriji Prešernovih nagajencev so pred tednom odprli razstavo izbranih grafik slikarja, grafika in risarja Zorana Mušiča (1909–2005). Gre za sodelovanje z Občino Brda, Goriškim muzejem in dr. Nelido Nemeč, ki je sodelovala tudi pri postavitvi umetnikove podarjene zbirke na gradu Dobrovo leta 1991. Tega leta je Mušič prejel tudi Prešernovo nagrado za življenjsko delo.

Umetnostna zgodovinarica Nelida Nemeč je v čustvenem nagovoru občinstvu na odprtju razstave ponazorila

lastne občutke, ko so pred 32 leti predstavljali zbirko 134 grafičnih listov, ki jih je Mušič podaril Novi Gorici in s tem tudi slovenskemu narodu. Slovesno odprtje stalne razstave podarjenih del, ki so ga v gradu Dobrovo načrtovali konec junija 1991, je sovpadlo z začetkom slovenske osamosvojitvene vojne, zato je bilo odpovedano. Kot je povedala osrednja govornica, je toliko bolj vesela, da bo del te bogate zbirke na ogled tudi v Galeriji Prešernovih nagajencev.

Za Kranjsko razstavo je iz zbirke v gradu Dobrovo vodja galerije Marko Arnež izbral 68 grafičnih listov iz

različnih obdobjih Mušičevega ustvarjanja. V pritličju in v vseh sobah prvega nadstropja si tako lahko ogledamo njegove Konjičke v litografiji (1949), tu so dela od Dalmatinskega motiva iz leta 1953, tudi v litografiji, Trajekta iz leta 1955 v tehniki litografije, Ribiških mrež v Chioggi iz leta 1957 v jedkanici in akvatinti, Dalmatinske zemlje iz leta 1958 v tehniki litografije, Orientacijskih točk iz leta 1964 v jedkanici, Zemlja piše zemljo iz leta 1965 v jedkanici, Nismo poslednji iz leta 1970 v litografiji, Padlo drevo iz leta 1972 v tehniki suhe igle, Le Pic de Midi III iz leta 1975 v tehni-

Marko Arnež je pri pripravi razstave sodeloval z dr. Nelido Nemeč. / FOTO: TINA DOKL

ki suhe igle, Kamnita pokrajina iz leta 1979 v tehniki akvatinte, Canale della Giudiceca iz leta 1981 v akvatinti in Notranjščina katedrale iz leta 1984 v tehniki suhe igle. Dr. Nelida Nemeč spregovo-

ri o zbirki tudi v filmu, ki je na ogled v prvem nadstropju galerije.

Kot je ob odprtju še povedal Arnež, je bilo doslej podeljenih 139 Prešernovih nagrad in nagrad Prešernove-

ga sklada s področja likovne in vizualne umetnosti. V Galeriji Prešernovih nagajencev imajo dela 107, manjkajo še dela 19 nagajencev. Razstava bo na ogled do 3. junija.

ŠPORT

Drugi pokal Mateja Mohoriča

Kolesarska sezona je tu: v soboto 2. Pokal Mateja Mohoriča, konec maja Scottov kolesarski dan.

MAŠA ZEVIK

Kranj – V Kranju in okolici tudi letos ne bo manjkalo kolesarskih prireditev v organizaciji domačega Kolesarskega kluba Kranj. Začetek kolesarskega dogajanja bo to soboto, 29. aprila, med 9. in 15. uro na Trsteniku, kjer se bo odvijala dirka za 2. Pokal Mateja Mohoriča. Na edinstvenem kolesarskem dnevu se bodo najmlajši upi slovenskega kolesarstva pomerili za naslove državnih prvakov. K sodelovanju vabimo tudi otroke, ki bi se radi na kolesarskem poligonu preizkusili s kolesi, skiroji in poganjalci. Za nagrado prejmejo majico in kapo Fundacije Mateja Mohoriča ter sladko presenečenje. Dogodek bo popestren z družabnimi igrami, napihljivim toboganom in poslikavami

obrazov. Otroke bosta pozdravila škrat Kranček in osrednji gost Matej Mohorič, ki se bo družil z udeleženci in obiskovalci kolesarske prireditve.

Zadnje majsko nedeljo, 28. maja, se v kranjsko mestno jedro vrača Scottov kolesarski dan, ki ga ne sme zamuditi noben ljubitelj kolesarstva. Osrednji dogodek je kolesarski maraton za družine in individualne kolesarje, spremljevalni program pa bo ponujal številne aktivnosti za otroke in odrasle: otroke bosta zabavala Kuža Pazi in škrat Kranček, na voljo bodo družabne igre, odrasli pa bodo lahko testirali kolesa Scott in preizkusili svojo srečo na bogatem srečelovu, kjer je glavna nagrada kolo. Več informacij in prijave najdete na spletni strani Kolesarskega kluba Kranj.

Zadnje majsko nedeljo se v kranjsko mestno jedro vrača Scottov kolesarski dan. / FOTO: ARHIV KKK/ŽIGA ZUPAN

Skakalec pred svojim prvim koncertom

Smučarski skakalec Žiga Jelar se po koncu sezone v smučarskih skokih pripravlja na svoj prvi koncert.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Smučarski skakalec Žiga Jelar je sezono svetovnega pokala zaključil s šestim mestom na Letalnici bratov Gorišek v Planici. Na zadnje tekmo sezone je prišel skorajda iz postelje. Bolezen je bila razlog, da je moral izpustiti tudi prvi dve tekmi na domačem prizorišču.

Vrhunec zlata medalja

»Naredili smo vse, da sem danes lahko tukaj. Želja je bila velika. Po zadnjih izvidih so mi zdravniki dali zeleno luč. Dal sem svoj maksimum. Po 14 dneh brez skokov sem šel na letalnico in pokazal, da sem lahko med najboljšimi. To je su-

za seštevek poletov, letos tega veselja ni bilo. Kot pravi, je to edini cilj, ki ga ni izpolnil. »Na začetku niti nisem bil toliko sam kriv. Vremenske razmere v Kulmu mi na prvi tekmi enostavno niso dopuščale, da bi dosegel kaj več. Sposoben sem se bil boriti za mali kristalni globus. Potem sem začel še izsiljevati vse skupaj. Na norveški turneji pa je bilo moje zdravje že močno načeto. Boril sem se bolj sam s seboj,« je pojasnil skakalec SK Triglav Kranj.

Zadnji del sezone je bil pri njem v znamenju boleznih, zaradi česar je na Finskem pristal celo v bolnišnici. Ne glede na vse je bila sezona zanj uspešna. »To je bila moja najuspešnejša sezona po številu osvojenih točk, na ekipni tekmi na svetovnem prvenstvu v Planici sem osvojil zlato medaljo. Izpolnil sem torej dva cilja: zbrati večje število točk kot lani in s prvenstva prinesiti zlato medaljo.« V svetovnem pokalu je osvojil 498 točk in je 17. skakalec sezone. Z drugim mestom v Rašnovu v Romuniji se je razveselil tudi tretjih stopničk v karieri.

Prvi album, nova skladba

Žiga Jelar ni uspešen le na športnem, ampak tudi na glasbenem področju. Febru-

Žiga Jelar je na letalnico v Planico prišel skoraj neposredno iz postelje in osvojil šesto mesto. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

arja je predstavil svoj prvi album z naslovom Brez pravil. »Nisem pričakoval, da mi bo to uspelo. Vse je bilo sicer pripravljeno že pred sezono, ko je bilo več časa za glasbo. Z odzivom tako nad albumom kot nad novo pesmijo Zakaj gorijo solze sem zelo zadovoljen, je nad pričakovanji,« je spregovoril na to temo. Še naprej se bo posvečal obema svojima ljubezni-

ma, tako smučarskim skokom kot glasbi. V teh tednih ima več časa za slednjo. Pripravlja se na velik dogodek. »V Kranju bom 1. junija imel prvi koncert. Komaj že čakam,« je dodal. Kljub temu da je bila sezona dolga, na kakšen oddih v tople kraje ni odšel. »Sit sem hotelov, potovanj ... Veselim se časa z domačimi in prijatelji,« je zaključil.

Veliki koncert Žiga Jelar & prijatelji bo v četrtek, 1. junija, ob 20. uri na gradu Khislstein v Kranju.

per. Navdušen sem, da sem bil lahko priča temu vzdušju in da sem lahko užival v tistem, kar najraje počnem. Sem pa zelo utrujen,« je Bensičan povedal po zadnji tekmi sezone. Če se je marca lani pod letalnico veselil z malim kristalnim globusom

Marko in Jošt izpod Šmarjetne gore

Oče in sin. Stara in nova šola smučanja prostega sloga. Mednarodni sodnik in slovenski reprezentant. Pa skupni imenovalc?

DAMIJAN RIFL

Kranj – Poleg priimka Klančar je najtrdnjši strast do smučanja prostega sloga in vpetost v ta atraktivni šport. Ter želja po udeležbi na prihodnjih olimpijskih igrah. Danes 53-letni Marko je kot smučar največje športno tekmovalje že okusil. Leta 1992 je bila v Albertvillu disciplina akrobatski skoki predstavljena, Slovenijo pa je zastopal takrat 22-letni Marko Klančar. »Žal so me na igre poslali brez trenerja, pomagal mi je kanadski. Sicer pa neprecenljiva izkušnja,« se olimpijske tekme spominja Kranjčan, ki je med letoma 1987 in 1992 nastopal tudi na tekmah svetovnega pokala. Kmalu po omenjenih igrah je končal

Marko in Jošt Klančar (SAK Kranj) sta bila letos aktivna na svetovnem prvenstvu v Gruziji, bosta leta 2026 tudi na olimpijskih igrah v Italiji? / FOTO: DAMIJAN RIFL

kariero, a ostal vpet v njemu ljub šport. Na klubski in reprezentančni ravni ter predvsem kot mednarodni sodnik. V tej vlogi je na najvišji ravni aktiven že več kot deset let. Tako je bil letos na svetovnem prvenstvu v Gruziji tudi glavni sodnik tekmovalcev v akrobatskih skokih in smučanju po grbinah. Na olimpijskih igrah še ni sodil. Bo na naslednjih v Cortini? Dobro mu kaže.

Prihaja Jošt!

Zelo dobro pa kaže tudi Markovemu sinu. Joštu. Ambiciozni 20-letni smučar – jabolko pač ne pade daleč od drevesa – t. i. nove šole prostega sloga imena ni dobil niti po priljubljeni blagovni znamki sira niti po še bolj priljubljenem kranj-

skem pohodniškem cilju. Po junaku risane serije mu ga je nadel brat Jaša. Tudi on je smučal, a je bil zaradi poškodb kmalu primoran odnehati. Te zadnje čase pestijo tudi Jošta. Koleno. Olimpijsko sezono je izpustil, a se je letos dobro pripravljen vrnil. Cilj je bilo svetovno prvenstvo v Gruziji. Tam je v obeh disciplinah nove šole, skokih prostega sloga in snežnem parku, tudi nastopil. A ni mogel pokazati vsega, kar zna, saj je marca v francoskem Tignesu nesrečno padel na treningu in znova se je oglasilo koleno. Vezi tokrat na srečo niso strgane, pač pa le poškodovane. Po sezoni je bila potrebna operacija, Jošta čaka nov prisilni počitek. Dijak radovljiške EGŠŠ – Jošt bo medijski teh-

nik – bo na snegu koleno popolnoma lahko obremenil šele jeseni. »Obremenitve, treningi na prostem in nato na snegu bodo postopni. Upam, da bom hitro prišel

»Konkurenca v našem športu je kruta in vse bolj izostrena, tako da bo še pestro. Ampak – prihajam!«

na raven pred poškodbami. Pred zadnje sem izvajal že zelo zahtevne trike. Konkurenca v našem športu je kruta in vse bolj izostrena, tako da bo še pestro. Ampak – prihajam!« se nasmeji član Smučarske akrobatskega kluba Kranj.

ŠPORT

Jubilej namiznoteniškega kluba

V kranjskem Namiznoteniškem klubu B2 so vstopili v deseto leto delovanja, pohvalijo pa se lahko z dejstvom, da klub iz leta v leto raste, mladi pa dosegajo vedno boljše rezultate.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V klubu so ponosni na prehojeno pot, ob treniranju pa ne pozabljajo, da niso pomembni le tekmovalni rezultati. »V relativno kratkem času smo v klubu vzgojili štiri šolske prvake, na tekmovanjih so si nekajkrat delili tudi tretje do četrto mesto, lani pa je naša tekmovalka osvojila še naslov šolske države prvakinje pri deklicah od prvega do petega razreda. Prav tako smo v tem času na

igric vrniti nazaj na igrišča, v naravo in telovadnice. Cilji našega kluba in tudi omejenega projekta, v okviru katerega se na leto kali več kot deset tisoč nadobudnih športnih upov, so pri mladih spodbujati zdrav način življenja, jih usmerjati h gibanju, s katerim se učijo zmagovati, a tudi dostojanstveno prenašati poraze, se pobrati in iti naprej s še večjo vnemo. Pri tem projektu se, poleg sponzorske podpore, učimo tudi, kako postati

tošnje sezone so lahko naši otroci v živo navijali za slovensko nogometno reprezentanco v Stožicah, veselijo pa se že novih priložnosti. S takimi akcijami igralcem pokažemo, kaj se lahko doseže s pridnim delom,« pravi predsednik Drljača in dodaja, da so se, ko so jih izbrali za nosilca programa na Gorenjskem, istega leta lotili novega projekta.

Vedno bolj prepoznavni

To so nastopi v 3. SNTL, kjer so z zelo mlado ekipo že v uvodnem letu osvojili naslov prvaka 3. SNTL za člane. Obenem je njihov do sedaj najboljši igralec Jan Krč osvojil naslov najboljšega igralca lige.

»Po vstopu v 2. SNTL nam je zagodla korona. Ker so bile šole in vsi šolski prostori zaprti za zunanje izvajalce, smo naenkrat ostali brez vadbenih prostorov,« pojasnjuje Drljača.

Tudi takrat se je izkazalo vodstvo kluba, ki je našlo zasilne prostore v Kulturnem domu Primskovo. Ker so vadbo začeli nekoliko za ostalimi klubi, ki imajo svoje dvorane za namizni tenis, so v istem letu izpadli iz 2. SNTL. Lani in letos so nato zopet nastopili v 3. SNTL in si izborili zaključno igranje štirih ekip v končnici.

»Ob vseh dobrih članskih rezultatih in prebrodenem ob-

V klubu ne posvečajo pozornosti le tekmovalnem, ampak tudi vzgoji mladih.

/ FOTO: ARHIV NAMIZNOTENIŠKEGA KLUBA B2

»Oba projekta, tako NLB Šport mladim kot projekt Zavarujmo prihodnost, se ujemata z našim konceptom dela in razmišljanja. Ni vse v dobrih rezultatih. Moto našega kluba je postati boljši človek tako do soljudi kot do narave in največje zmage iščemo v tem motu.«

gorenjskih tekmovanjih osvojili nekaj prvih mest v skupnem seštevku. Podobno je bilo tudi na medregijskih tekmovanjih pod okriljem MRNTZ,« pravi predsednik Namiznoteniškega kluba B2 Miodrag Drljača in dodaja, da so bili pred štirimi leti izbrani v program NLB šport mladim, s čimer se je uspešna zgodba še nadgradila.

»Veseli smo, da smo del projekta NLB šport mladim, s katerim delimo vizijo mlade izpred televizorjev, računalnikov, telefonov in video

dober gospodar svojemu denarju, skozi akademijo pa pridobivamo dragocena znanja z različnih področij, ki so pomembna za delovanje samega kluba,« pojasnjuje Drljača in dodaja, da je bil program NLB šport mladim ustvarjen, ker se ustanovitelj programa zaveda, da je krog sklenjen samo, če malemu omogočamo veliko.

»Zato sledijo sanjam naših otrok ter jim omogočajo tudi prav posebne aktivacije in doživetja. Ob začetku le-

dobju korone smo si uspeli pridobiti nazaj prostore v dvorani, kjer je nekoč že obstajal namiznoteniški klub – dvorana Ibi v Srednješolskem centru Kranj,« pravi Drljača in dodaja, da je letošnje leto v znamenju Kaje Drljače in Maya Bočka, ki se redno uvrščata med osem najboljših. Kaja je peta v skupnem seštevku, pred njo so samo štiri leta starejše igralke, May pa je na sedmem mestu v skupnem seštevku med 130 registriranimi mlajšimi kadeti. Tudi ostali igralci igrajo dobro, saj se v svojih kategorijah vsi uvrščajo v glavni žreb in se uvrstijo do devetega mesta. »V vsem tem času smo po-

stali vedno bolj prepoznavni in uveljavljen klub tako v Kranju kot v Sloveniji, dobro ime pa smo ponesli tudi v tujino. Z veseljem smo se pridružili tudi trajnostnemu projektu Zavarovalnice Triglav Zavarujmo prihodnost. Oba projekta, tako NLB Šport mladim kot projekt Zavarujmo prihodnost, se ujemata z našim konceptom dela in razmišljanja. Ni vse v dobrih rezultatih. Moto našega kluba je postati boljši človek tako do soljudi kot do narave in največje zmage iščemo v tem motu. Kljub temu da je dvorana prepolna, sprejemamo nove člane tudi med letom. Vedno najdemo prost termin za vsake-

ga, ki si želi igrati ta vedno bolj popularen šport. Veliko naših otrok najde svojega vzornika in idola v Darku Jorgiću, ki je v tem trenutku najboljši slovenski in evropski igralec v svetu,« še pravi Drljača in vabi, da se oglasi-te pri njih ali pokličite na 041 837 384.

»S skupnimi močmi smo s starši in pokrovitelji naredili veliko za vrnitev namiznega tenisa v celotno gorenjsko območje. Želimo si postati še močnejši in večji, zglede so nam nemški centri, saj vedno najdemo prostor za razvoj. Zato v svoje vrste vabimo igralce, sodnike, donatorje in sponzorje,« zaključuje Miodrag Drljača.

V Kranju tekaška poslastica

V središču Kranja bo prvo junijsko nedeljo potekal 12-urni ultratek, po mestnih ulicah pa se bodo podali tako svetovno znani ultramaratonci kot tudi mnogi manj izkušeni tekači.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Letošnji SLO12RUN, ki ga organizira Atletski klub Ultramaraton Slovenija, bo po besedah direktorja tekmovanja Klemna Boštarka s številnimi presežki prekosil vse dosedanje prireditve. Obeta se namreč izjemna tekaška poslastica z udeležbo svetovno znanih ultramaratoncev, med njimi bo tudi letos legenda ultrateka Grk Yiannis Kouros.

Ultramaraton tako postaja prepoznavni znak gorenjske prestolnice, ki skupaj z Atletsko zvezo Slovenije, Mestno občino Kranj in Zavodom za turizem in kulturo Kranj tradicionalno podpira tekaško prireditve in skrbi za pestro športno dogajanje na Gorenjskem. Natanko 1.292 metrov dolga proga ima certifikat Mednarodnega združenja za maratone in dolžinske teke (AIMS). V

startno-ciljnem prostoru bodo tudi letos postavili tribuno za obiskovalce in gledalce, ki jih je vsako leto več. Tekačice in tekači se bodo pomerili v šest- in dvanajsturnem tekmovanju. Zmagovalka in zmagovalec letošnjega 12-urnega teka bosta

Čez dober mesec dni, prvo junijsko nedeljo, bo v Kranju znova 12-urni ultra tek. / FOTO: KSAVER ŠINKAR

prejela po tisoč evrov ter prijavino za partnersko ultratekmo v Braziliji. Predvidene so tudi druge nagrade, najboljši tekač pa bo prejel še posebno nagrado, vredno šest tisoč evrov.

O mednarodnem slovesu dvanajsturne različice v veli-

ki meri priča srebrna značka Mednarodne ultramaratonske zveze, ki bi že letos lahko prejela zlati sijaj. Kakovost prireditve so prepoznali marsikje, lani decembra pa je župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec organizatorju podelil plaketo Mestne občine Kranj. Za kranjski dogodek poleg Klemna Boštarka skrbi še njegova partnerica Maja Rigač, v organizacijski odbor pa se je letos priključil še Roman Dobnikar.

SLO12RUN bo štel za 2. prvenstvo Slovenije v teku na 12 ur. Za tekače iz Bosne in Hercegovine bodo že drugi izvedli bosansko prvenstvo v teku na 6 ur. V soboto, 3. junija, in v nedeljo, 4. junija, bo ob prizorišču tudi sejem športne opreme, sobotni večer pa bo znova rezerviran za tematski pogovor s priznanimi ultramaratonci in drugimi gosti.

Po prvem delu prvi

Vaterpolisti kranjskega AVK Triglav so v rednem delu prvenstva osvojili prvo mesto.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli konec tedna se je zaključil redni del sezone državnega prvenstva v vaterpolu. Igralci kranjskega Triglava so ga končali na prvem mestu z 19 točkami. Triglav je bil sicer v zadnjem krogu prve vaterpolske lige prost. Calcit Water Polo pa

je premagal Grafist Koper in s tem potrdil četrto mesto po rednem delu tekmovanja.

V polfinalu bodo Kamničani igrali s Triglavom. Prva tekma bo v Kranju. V drugem polfinalnem paru se bosta pomerila Branik in Slovan. Polfinale se bo začel 10. maja, ekipe pa igrajo na dve zmagi.

Vaterpolisti Triglava bodo polfinale začeli s prvega mesta.

/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

ZANIMIVOSTI

Prestavili bodo šotor

SIMON ŠUBIC

Kranj – V socialnem podjetju Fundacije Vincenca Drakslerja, ki deluje že več kot deset let, so napovedali, da bodo premaknili šotor za zbiranje še uporabnih predmetov na Zarici nekoliko bolj zahodno od sedanje lokacije. Selitev bo trajala nekaj dni, predvidoma v začetku maja, tudi v tem času pa bodo sprejemali še uporabne predmete.

V socialnem podjetju se posvečajo več družbenim problemom in povezujejo pomoč odvisnikom, invalidom in mladim v stiski z elementi krožnega gospodarstva. V trgovinah s predmeti ponovne rabe zaposlujejo težje zaposljive invalide, v delavnicah, kjer obnavljajo pohištvo in pripravljajo predmete ponovne rabe za prodajo, pa z delom usposablajo nekdanje odvisnike za reintegracijo v življenje brez drog. Lani so v sodelovanju s Komunalo Kranj in podjetjem Zeos v Kr'Štacuni na Maistrovem trgu v Kranju odprli oddelek za prodajo rabljene elek-

Šotor za zbiranje uporabnih predmetov na Zarici bodo v kratkem prestavili na bližnjo lokacijo. / FOTO: GREGOR TOMŠE

tro in elektronske opreme. Razširili so tudi dejavnost šiviljske popravilnice Kr'Zašij na Glavnem trgu, kjer poleg šiviljskih popravil prodajajo tudi oblačila iz druge roke.

»Naša nabavna veriga se bistveno razlikuje od klasičnih trgovskih. Naši dobavitelji so občanke in občani, ki še uporabnih predmetov ne zavrzajo, pač pa nam jih podarijo in nam s tem omogočajo delovanje. Vsako leto si prizadevamo zbrati še več uporabnih predmetov, po skromnih začetkih pred dobrimi

desetimi leti so sedaj količine že velike, v lanskem letu smo zbrali za več kot 46 ton še uporabnih predmetov. Z našim poslanstvom želimo nadaljevati tudi v prihodnje, še posebno smo bili veseli povabila Komunale Kranj, ki nam je namenila del prostora v nastajajočem centru krožnega gospodarstva Zar-ta na Zarici v Kranju. Za gradnjo centra pa smo primorani premakniti šotor za zbiranje na Zarici,« je pojasnila Nada Bogataj Kržan, predsednica uprave Funda-

Skupaj za duševno zdravje

V četrtek, 20. aprila, je bilo na kranjski občini srečanje Skupaj za duševno zdravje, ki je bilo namenjeno medsebojnemu spoznavanju in sodelovanju različnih institucij in sektorjev, ki se ukvarjajo s področjem duševnega zdravja na Gorenjskem.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – »Po pandemiji covid-19 je tudi v Sloveniji zaznati poslabšanje duševnega blagostanja in večjo pogostost težav v duševnem zdravju pri določenih skupinah prebivalstva. Več je poročanja o simptomih anksioznosti in depresije, zlasti pri mlajši populaciji (otroci, mladostniki). Dobra tretjina odraslih ima težave v duševnem zdravju, od tega jih ima nekaj manj kot desetina povečano verjetnost prisotnosti depresivne motnje. Težave se v največjem deležu pojavljajo pri mlajših odraslih (30,9 odstotka), povečana verjetnost depresivne motnje pa pri starostni skupini od 30 do 49 let (11,4 odstotka),« je iz povzetkov raziskave SI-PANDA povzela Judita Mušič, psihologinja iz kranjske območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ).

Vsaka duševna stiska še ni duševna motnja

Kot je dejala Mušičeva, se znaki in simptomi duševne bolezni, stiske lahko razlikujejo glede na motnjo, okoliščine in druge dejavnike. »Lahko vplivajo na čustva, misli in vedenje (npr. nezmožnost obvladovanja vsakodnevnih težav ali stresa, pretirani strahovi, umik od prijateljev, dejavnosti, povišana stopnja jeze ..., tudi težave z uporabo alkohola, drog, spremembe v prehranjevalnih navadah). Veliko telesnih bolezni je prav tako lahko povezanih z duševnimi težavami (npr. bolečine v želodcu, hrbtu, glavoboli, druge nepojasnjene bolečine). Velja pa poudariti, da vsaka duševna stiska še ni duševna motnja. Po vsej verjetnosti pa se posameznik spopada z duševno motnjo, kadar je njegovo odzivanje pretirano intenzivno glede na realne okoliščine in moti normalno funkcioniranje in odnose. Takrat se svetuje obisk osebnega zdravnika ali strokovnjaka s področja duševnega zdravja.«

Kot sta pojasnili koordinatorici obravnave v skupnosti na Centru za socialno delo (CSD) Gorenjska Marjetka Kozjek Šurc in Nina Pohar, so pričakovali, da bo po pandemiji stisk, ki jih bodo zaznali na CSD v okviru duševnega zdravja, več. »To se ni zgodilo. So se pa na področju varstva otrok in dru-

Od leve Judita Mušič, Marjetka Kozjek Šurc in Nina Pohar

/ FOTO: TINA DOKL

žine znatno povečale stiske.«

Dostopnost pomoči

»Tako kot znanja iz prve pomoči so tudi znanja psihološke prve pomoči (PPP) pomembna, ker lahko pomagajo osebi v stiski, dokler ni na voljo strokovna pomoč ali pa se stiska ne razreši,« je pojasnila Judita Mušič. Več informacij o prijavah za izobraževanja o PPP in brezplačnih programih je na spletni strani www.zadusevnozdravje.si. Sogovornici s CSD Gorenjska pritrjujeta, da je mreža pomoči široka. »Svetovanje in psihološko pomoč nudijo tudi v nevladnih organizacijah Ozara, Šent in Novi paradoks. Uporabnikom s težavami v duševnem zdravju pa nudi svetovalne, razbremenitvene in podporne pogovore ter pomoč v konkretni stiski tudi CSD.« Strokovnjake zavezuje etični kodeks, po katerem so se dolžni ravnati in vključuje zagotavljanje anonimnosti. Za mlade je na voljo tudi brezplačna, anonimna spletna svetovalnica <https://www.tosemjaz.net/>.

Komu povedati

»S kampanjami, kot je Nisi ok? Povej naprej, ki je prva nacionalna kampanja proti stigmatizaciji ljudi s težavami v duševnem zdravju v Sloveniji, skušamo zmanjšati stigmo in spodbuditi ljudi k iskanju pomoči. Pomembno vlogo v kampanji imajo ambasadorji – osebe, ki imajo izkušnjo oz. so svoji osebe z izkušnjo s težavami v duševnem zdravju,« je poudarila Judita Mušič. Marjetka Kozjek Šurc in Nina Pohar dodajata, da k

temu pripomorejo tudi srečanja, s katerimi so nadaljevali v četrtek, 20. aprila, v organizaciji kranjske območne enote NIJZ in CSD Gorenjska pod naslovom Skupaj za duševno zdravje. »Na takšnih srečanjih se strokovni delavci povezujejo in na ta način posameznika v stiski kakovostneje podpremo v njegovih potrebah.« V četrtek, 18. maja, bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal Festival duševnega zdravja, namenjen širši javnosti.

Da bomo kot družba zaživel boljše

Judita Mušič: »Sprememba se mora začeti pri posameznikih, pri vsakem izmed nas, le tako se bo lahko spremenila celotna družba.« Marjetka Kozjek Šurc: »Ko poiščemo pomoč, je pomembno, da se zavedamo, da smo prišli 'po moč' in smo s tem naredili prvi korak k spremembi na bolje!« Nina Pohar: »Strokovni delavci s skupnimi močmi, povezani lahko najboljše, celostno podpremo naše skupne uporabnike pri njihovih korakih h kvalitetnemu življenju v njihovem domačem okolju.«

Dobro duševno zdravje zajema duševno kot tudi telesno in socialno področje. Mušičeva še svetuje: »Poskrbimo za zdrav življenjski slog, sprostitve, za negovanje odnosov z bližnjimi, predvsem pa je pomembno, da svoja občutja izrazimo (skozi pisanje, ustvarjanje, gibanje – npr. ples) ali da govorimo o njih z nekom, ki mu zaupamo. Kadar pa je notranja stiska prevelika, je pomembno, da pravočasno poiščemo pomoč strokovnjaka.«

MORRIS GARAGES
Since 1924

7

7-LETNA GARANCIJA
/ 150.000 km

MG ZS

Že od 18.500 €

Rezervirajte testno vožnjo

Poraba pri mešanem ciklu: 6,6-7,2l/100 km. Emisije CO2: 149-163 g/km. Emisijska stopnja: EURO6DFull. Emisija NOx: 0,0155-0,0193 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,0211-0,0323. Oglikov dioksid (CO2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisija onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispeva k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov. 7-letna garancija ali 150.000 km oziroma kar se zgodi prej. Navedena cena je priporočena maloprodajna cena. Priznujemo si pravico do napak. Slika je simbolična. Grand Automotive Adriatic d.o.o., Ljubljanska avenija 4, 10.090 Zagreb.

Jesenice, Finžgarjeva 2, tel.: 04 58 33 330

Lesce, Hraška cesta 25, tel.: 04 53 53 450

mgmotor.si

ZANIMIVOSTI

Vadba za mlade in stare

Skozi čas vadba 1000 gibov preide v življenjski slog, vsakodnevni bioritem. Pomeni vsak dan sveži zrak, razgibanost, hojo, dobro počutje – vse v dobre pol ure. Zraven si lahko privoščiš še odlično druženje.

METKA ŠTOK

Kranj – Zdravje, zdravo življenje, zdrava prehrana ... Vsakodnevna mantra, ki nas bombardira od vsepovsod. Nešteto nasvetov, tudi dobrih. In od obilice vseh ti že šumi v glavi, saj ves dan po tem ne bi utegnil narediti ničesar drugega, komajda bi ti uspelo živeti. In kaj izbrati? Sebi najprimernejše, seveda. Kako že gre to, ko je toliko zanimivih dogajanj okoli nas?

skratka precej športno razgibano. Kasneje sem spoznala različne vadbe, v bolj zrelih letih pa sem začela iskati vadbo, ki bi najbolje vključevala vsa gibanja, ki sem jih preizkusila. Na sprehodu sem nato srečala svojo bodočo sotelovadko, ki mi je priporočila predavanje nevrologa in manualnega terapevta Nikolaya Grishina. Tako sem našla vadbo, ki vključuje in razgiba celo telo, zraven je še na svežem zraku, vsak dan, in ne vzame veliko časa.

greste v službo, v šolo ali po opravkih. In se sprašujete, kaj vendar počnejo te ženske tako zgodaj, čeprav dežuje ali sneži (moških, namreč, je med nami zelo malo). Izvajamo vaje, ki so zelo premišljeno sestavljene od lahkih do težjih in razgibajo vse, od dlani do stopal. Če poslušas svoje telo in so vaje pravilno izvedene v mejah naših sposobnosti, nič ne boli, nobena mišica ni zategnjena, vsi sklepi so na svojem mestu. Sčasoma postane telo gibko,

Iz dvanajstih deklet leta 2014 se nas je v devetih letih nabralo že 132 članov društva Šola zdravlja. / FOTO: TINA DOKL

Najprej, verjetno, naj bi dobro poznal samega sebe: kaj te veseli, kako to uresničiti, da bo tvoje počutje, tvoja duša vesela in zadovoljna, tvoje telo pa v odličnem stanju. Eden od najbolj pogostih nasvetov, poleg zdrave hrane, je prav gotovo gibanje – gibanje in hoja na svežem zraku. Vse skupaj je verjetno še bolj pomembno za malo starejšo generacijo. V mojih mlajših letih je bolj prevladovalo športno udejstvovanje nad kulturnim – kasneje se je to sicer obrnilo. Tedaj sem od šolskih tekmovalnih napredovala v organizirano društveno delovanje, predvsem v atletiki. Moja disciplina je bila skakanje v višino in vse ostale kategorije po potrebi: 60 metrov z ovirami, 4 x 60 metrov štafeta, daljina ipd. Tekmovala sem tudi v skokih v vodo,

To je telovadba 1000 gibov, ki jo redno gojim od leta 2014, ko nas je dvanajst deklet začelo v Prešernovem gaju. To pomeni vsak dan, razen nedelj in praznikov, ne glede na vreme, zjutraj. V skoraj devetih letih se nas je iz Prešernovega gaja nabralo osem skupin, skupaj 132 članov društva Šola zdravlja, pod okriljem katerega delujemo na različnih lokacijah: Prešernov gaj, Planina, Žabnica, Čirče, Stražišče, Šorlijevo naselje, Mlaka-Kokrica in edina skupina, ki ima poseben, prilagojen status in je edinstvena v Sloveniji – deluje namreč na kranjski občini. Podrobne informacije lahko najdete na internetni strani Zavoda za turizem in kulturo, Kranj. Prepričana sem, da ste že opazili katero od naštetih skupin v oranžnih barvah, ki telovadi zgodaj zjutraj, ko

stopala trdnejša, ravnotežje stabilno, mišice bolj trdne. V našem telesu je namreč vse povezano med seboj, mišične proge so sklenjene od glave do pete, z vezmi so pritrjeni naši organi, vse skupaj je povezano s krvnim in limfnim obtokom. To vse mi pomeni v pogon vsako jutro, dodobra prezračimo pljuča in možgane. In jutranja telovadba sčasoma postane vsakdanja potreba. Da si to lahko privoščimo res vsak dan, se je treba tudi čemu odreči; na primer prijetnemu dremežu, ki si ga v mlajših letih skoraj nisi mogel privoščiti. Danes je to sicer najpogostejši razlog, zakaj se nam ne pridruži še marsikdo, ki je sicer nad našo telovadbo navdušen, a mu je prezgodaj. Mi pa vemo, da nas zjutraj čakata prijazen pozdrav in širok nasmeh. Mi se ne pritožujemo čez zdravje, ne pogovarjamo se o politiki in ne klepetamo med telovadbo. Enkrat na teden se po telovadbi družimo ob kavi, poklepetamo, si pomagamo in smo veseli. Pridite tudi vi, mi smo tam in se imamo odlično.

Če poslušas telo in so vaje pravilno izvedene v mejah naših sposobnosti, nič ne boli, nobena mišica ni zategnjena, vsi sklepi so na svojem mestu. Sčasoma postane telo gibko, stopala trdnejša, ravnotežje stabilno, mišice bolj trdne.

2023
28 LET

TEDNI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

15. maj 2023 – 18. junij 2023

Krovna tema 2023

5 TEDNOV BREZPLAČNIH DOGODKOV

57 ODLIČNIH IZVAJALCEV DOGODKOV

EVROPSKO LETO SPRETNOSTI

115 PRILOŽNOSTI ZA NOVA (SPO)ZNANJA

Parada učenja®

Dan učečih se skupnosti

24. maj 2023 od 9.00 do 14.00 ure

Lokacija: Planina I, Ulica Gorenjskega odreda

UČENJE je ŽIVLJENJE

maj KREPI in RADOŠTI

LUK
LJUDSKA UNIVERZA KRAJ

www.luniverza.si

☎ 04 280 48 00 f

Sedma konferenca KR ZA starejše

Udeleženci konference KR ZA starejše prejeli uporabne informacije za aktivnejše življenje.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Sredi aprila je v Avli Mestne občine Kranj potekala sedma konferenca KR ZA starejše 2023, ki jo tradicionalno pripravlja Ljudska univerza Kranj (LUK). Mateja Šmid, direktorica LUK, je pojasnila, da se s starejšimi bolj intenzivno in sistematično ukvarjajo od leta 2010, ko se je v njihove programe začelo vključevati vse več starejših, Konferenca KR za starejše – prvič so jo organizirali leta 2015 – pa je ravno rezultat teh aktivnosti. »Na vsaki konferenci pripravimo nekaj za takojšnjo uporabo v življenju, boljše kakovost življenja starejših,« je povedala in dodala, da si želijo zvišati vključevanje moških v programe LUK za starejše. Letošnje konference se je sicer udeležilo več kot petde-

set starejših, med njimi je bila četrtnina moških. Poleg zanimivih in uporabnih informacij za ohranjanje aktivnosti in kreativnosti ter s tem izboljšanje kakovosti njihovega življenja so zanje pripravili vrsto aktivnosti. Med drugim so jih povezali v pare, v katerih je vsak član drugemu predal znanje, veščino, ki je drugi nima, to pa naj bi se nadaljevalo tudi kasneje, v vsakdanjem življenju. Osrednja tema je bilo predavanje Kako komunicirati s seboj in drugimi, da je vsak dan lep dr. Kristine Knific iz Združenja za osebno rast in trajnostni razvoj, ki z LUK brezplačno sodeluje že od leta 2015. Udeležence je pozdravil tudi kranjski župan Matjaž Rakovec in predstavil prizadevanja občine za lepše življenje starejših občanov.

Konference KR ZA starejše se je udeležilo več kot petdeset starejših občanov in občanov. / FOTO: TINA DOKL

Pohod v spomin na Nejca Zaplotnika

Kranj – Planinsko društvo Kranj in Odsek Nejca Zaplotnika sta ob 40. obletnici smrti alpinista Nejca Zaplotnika 24. aprila organizirala spominski pohod od Rupe do Bežkove vile v Kranju. Pohodniki so se zbrali pri cerkvi na Rupci, krenili mimo njegove rojstne hiše po poti, ki jo je kot otrok neštokrat prehodil. V Galeriji na mestu pri Mestni knjižnici Kranj so si ogledali razstavo, ki nas z besedo in sliko popelje skozi dnevnik Nejca Zaplotnika in po planinskih poteh. Pohod so končali pri Bežkovi vili, kjer so k njegovemu doprskemu kipu položili spominski venec.

Razstava pred kranjsko knjižnico / FOTO: TINA DOKL

Zmoremo brez avta?

Na mednarodnem hekatonu v Kovačnici so mladi iskali ideje, kako namesto avtomobila uporabiti alternativne oblike prevoza. Podelili so tudi posebno nagrado mesta Kranj.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V kranjski Kovačnici je sredi aprila v sklopu projekta LIFE IP Care4Climate potekal mednarodni hekaton o trajnostni mobilnosti, na katerem je 39 mladih iz 14 držav iskalo ideje, kako spremeniti globoko zakoreninjene navade in namesto avtomobila uporabiti alternativne oblike prevoza. Strokovno komisijo v sestavi Milena Černilogar Radež, vodja Sektorja za trajnostno mobilnost na ministrstvu za okolje, prostor in energijo, dr. Luka Mladenovič, raziskovalec na Urbanističnem inštitutu RS, mag. Ida Bibič z Mestne občine Kranj in Blaž Vuk, kreativni direktor na agenciji Pristop, je najbolj prepričala ideja štiričlanske skupine Lavindeep. Njeni člani Špela Prevolšek, Elena Koradin, Sandi Selan in Rebeka Šmit so za rešitev izziva predlagali uporabo orodja umetne inteligence, nekakšnega »chatbota« oziroma računalniškega orodja, ki bi uporabniku skozi spletno konverzacijo svetoval pri iskanju najprimernejšega načina potovanja na končen cilj. Za zmagovalno idejo so prejeli kolesa Pony, vsi sodelujoči pa številne praktične nagrade.

»Če bi na primer želel v nedeljo potovati na Bled, bi chatbot iz vseh razpoložljivih virov našel različne mo-

Mladi so imeli za razvijanje svojih idej nekaj več kot 24 ur časa. / FOTO: KRISTJAN KUZMANOSKI

žnosti potovanja in znal svetovati, katera je najprimernejša, najhitrejša in tudi okolju najprijaznejša. Celotno idejo oziroma produkt je skupina Lavindeep zapakirala tudi v zelo lepo grafično podobo, kot neki pripravljen produkt, zato so bili tudi izbrani za zmagovalce hekatona,« je odločitev strokovne komisije o zmagovalni ideji predstavil Mladenovič. Strokovna komisija je sicer ocenjevala najrazličnejše ideje – od komunikacijskih rešitev, idej za mobilne aplikacije in programov zvestobe do pametne (polnilne) postaje za navadna in električna kolesa s

tehnologijo čiste energije, različnimi orodji in uporabljenim oblikovanjem.

Kranjski župan Matjaž Rakovec je podelil tudi posebno nagrado mesta Kranj za najboljšo idejo izboljšave mobilnosti med mestom Kranj in zaledjem, ki je šla v roke Eve Bajželj in Ajde Sofrič, članic skupine Kranjčanki. Njuna ideja je vzpostavitev tehnološke platforme znotraj velikih zaposlovalcev, kamor bi lahko zaposleni vpisovali, kako nameravajo potovati na delo, in na ta način iskali morebitne sopotnike, ki bi z njimi kolezarili v službo ali si delili vožnjo z avtomobilom. Ideja je

po mnenju občine najhitreje izvedljiva, prav tako pa je mestu pisana na kožo, saj povezuje podjetja, njihove zaposlene in spodbuja k trajnostnemu načinu potovanja v službo.

»Takšni dogodki mladim odprejo oči, da morajo nekaj storiti – in to takoj. Povezovanje toliko različnih ljudi iz tako različnih krajev ima lahko zelo pozitivne učinke, saj združuje različna mnenja in življenjske poglede. Resnično upam, da bodo prijateljstva, ki smo jih skovali v Kovačnici, postala še močnejša,« je povedal udeleženec hekatona Cosmin Sandu iz Romunije.

Pijmo vodo iz pipe

V okviru Eko tedna so na Osnovni šoli Janeza Puharja Kranj – Center prejeli certifikat Voda iz pipe. »S tem bomo poskrbeli, da bomo še bolj ekološko ozaveščeni,« pravi ravnatelj Klemen Markelj.

KLARA MRAK

Kranj – Zbornica komunalnega gospodarstva (ZKG) s podeljevanjem certifikata Voda iz pipe želi organizacije spodbuditi, da v svojih prostorih in na dogodkih, ki jih organizirajo, ponujajo pitno vodo iz pipe in k njenemu pitju spodbujajo tudi zaposlene. Še posebno dragoceno je, da se z ozaveščanjem, da je voda iz pipe boljša kot voda iz plastenk, začne pri najmlajših. V okviru Eko tedna so certifikat prejeli na Osnovni šoli Janeza Puharja Kranj – Center. Ravnatelj Klemen Markelj je vesel, da že starejše učiteljice otroke učijo, da pod pipo postavi roko in pije vodo. »Tega otroci recimo niso poznali. Moramo vedeti, da je voda iz pipe v Kranju res dobra; in s tem, ko jo bomo pili, bomo bolj ekološko ozaveščeni.«

Voda iz pipe je v Kranju zelo dobra. / FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

Direktor ZKG Sebastijan Zupanc je ob podpisu povedal, da ga veseli, da je šola pristopila k pridobitvi certifikata Voda iz pipe. »Že prejšnja šola je bila ena izmed prvih v Sloveniji, ki je stopila na to pot, da so začeli pro-

movirati pitje vode iz pipe. Treba je varovati naravo, vodne vire, da bo pitna voda še naprej tekla iz pip. Po Sloveniji ima trenutno ta certifikat že 86 podjetij, šol, krajevnih skupnosti, občin.« Da se bodo trudili, da kranjska

voda iz pipe ostane tako dobra, kot je, je zagotovil tudi Boštjan Dobrovoljc iz Komunale Kranj. »Voda iz pipe je čista, naša naloga je, da zagotovimo, da takšna ostane, da jo je dovolj in da je stalno pitna.«